

**REKULTIVÁCIA NA SPÄTNÉ ZASYPÁVANIE DOBÝVACIEHO PRIESTORU GBELY
I. A VYUŽITIE ODPADOV**

**Zámer podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov**

Prevádzkovateľ:	CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka
Adresa sídla:	Naftárska 965, Gbely 908 45
IČO:	53458419

Schválil:

Gbely, dne 4.3.2022

.....
pečiatka, podpis

Obsah

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	7
1.1. NÁZOV	7
1.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	7
1.3. Sídlo	7
1.4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA	7
1.5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE	7
2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	8
2.1. NÁZOV	8
2.2. ÚČEL	8
2.3. UŽIVATEĽ	8
2.4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	8
2.5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	9
2.6. PREHLADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (MIERKA 1: 50 000)	10
2.7. TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 10	10
2.8. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA	10
2.9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE	12
2.10. CELKOVÉ NÁKLADY (ORIENTAČNÉ)	12
2.11. DOTKNUTÁ OBEC	12
2.12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	12
2.13. DOTKNUTÉ ORGÁNY	12
2.14. POVOĽUJÚCI ORGÁN	12
2.15. REZORTNÝ ORGÁN	12
2.16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	13
2.17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	13
3. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	14
3.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	14
3.1.1. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	14
3.1.2. GEOLOGICKÉ POMERY	14
3.1.3. PÔDNE POMERY	15
3.1.4. KLIMATICKÉ POMERY	15
3.1.5. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY	16
3.1.6. BIOTICKÉ POMERY	17
3.1.7. CHRÁNENÉ ÚZEMIA	18
3.2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA	19
3.2.1. ŠTRUKTÚRA KRAJINY	19
3.2.2. SCENÉRIA KRAJINY	19

3.2.3.	STABILITA KRAJINY	20
3.3.	OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA.....	21
3.3.1.	DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	21
3.3.2.	SÍDLA	21
3.3.3.	PRIEMYSELNÁ VÝROBA A POĽNOHOSPODÁRSTVO	22
3.3.4.	DOPRAVA.....	22
3.3.5.	TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	23
3.3.6.	SLUŽBY A CESTOVNÝ RUCH	23
3.3.7.	KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI	23
3.4.	SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA.....	23
3.4.1.	ZNEČISTENIE OVZDUŠIA	24
3.4.2.	ZAŤAŽENIE ÚZEMIA HLUKOM	24
3.4.3.	ZNEČISTENIE PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD	24
3.4.4.	KONTAMINÁCIA HORNINOVÉHO PROSTREDIA A PÔDY	25
3.4.5.	POŠKODENIE VEGETÁCIE A BIOTOPOV	26
3.4.6.	SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA.....	27
4.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	28
4.1.	POŽIADAVKY NA VSTUPY	28
4.1.1.	ZÁBER PÔDY	28
4.1.2.	ZDROJE A SPOTREBA VODY	29
4.1.3.	SUROVINOVÉ ZABEZPEČENIE	29
4.1.4.	ENERGETICKÉ ZDROJE	30
4.1.5.	DOPRAVNÉ RIEŠENIE.....	30
4.1.6.	NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY	31
4.2.	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	31
4.2.1.	OVZDUŠIE	31
4.2.2.	VODY	32
4.2.3.	ODPADY	32
4.2.4.	HLUK A VIBRÁCIE	33
4.2.5.	ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA	35
4.2.6.	TEPLO, ZÁPACH A INÉ VÝSTUPY	35
4.2.7.	VYVOLANÉ INVESTÍCIE	35
4.3.	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	36
4.3.1.	VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF	36
4.3.2.	VPLYVY NA POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	36
4.3.3.	VPLYVY NA PÔDU	37
4.3.4.	VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY A ZRANITEL'NOSŤ NAVRHOVANEJ ČINNOSTI VOČI ZEMNE KLÍMY	38
4.3.5.	VPLYVY NA OVZDUŠIE	38
4.3.6.	VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY	38

4.3.7.	VPLYVY NA KRAJINU	39
4.3.8.	VPLYV NA OBYVATEĽSTVO	39
4.3.9.	VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMA	40
4.3.10.	VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY	40
4.3.11.	VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽIVANIE ZEME	40
4.3.12.	VPLYVY NA KULTÚRNÉ A HISTORICKÉ PAMIATKY	40
4.3.13.	VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÁ NÁLEZISKÁ	40
4.3.14.	VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A NA VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY 41	
4.3.15.	VPLYVY NA KULTÚRNÉ HODNOTY NEHMOTNEJ POVAHY (NAPR. MIESTNE TRADÍCIE) 41	
4.4.	HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK.....	41
4.5.	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A CHRÁNENÉ ÚZEMIA	41
4.6.	POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA	42
4.7.	PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE	43
4.8.	VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ	43
4.9.	ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	43
4.10.	OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	44
4.10.1.	ÚZEMNOPLÁNOVACIE OPATRENIA	44
4.10.2.	TECHNICKÉ OPATRENIA.....	44
4.10.3.	KOMPENZAČNÉ OPATRENIA	46
4.10.4.	INÉ OPATRENIA.....	46
4.11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	47
4.12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	47
4.13.	Ďalšie postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	48
5.	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	48
5.1.	TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU	48
5.2.	VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY	49
5.3.	ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU	49
6.	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	51
6.1.	Mapové prílohy	51
6.2.	Textové prílohy a dokumentácia	51
7.	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	52
7.1.	ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER, A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV	52
7.2.	ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYŽIADANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRED VYPRACOVANÍM ZÁMERU	53

7.3. ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A POSUDZOVANÍ JEJ PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	53
8. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	53
9. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	53
9.1. SPRACOVATELIA ZÁMERU	53
9.2. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	54

Seznam tabulek

Tab. 1	Kategorizácia navrhovanej činnosti	9
Tab. 2	Zoznam využitých odpadov v rámci spätného zasypávania podľa vyhlášky č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov:.....	12
Tab. 3	Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu v °C (1951 - 1980).....	15
Tab. 4	Priemerný mesačný úhrn zrážok (mm) (1980 – 2001)	16
Tab. 5	Priemerná rýchlosť vetra stanica Borský Svätý Jur.....	16
Tab. 6	Veterná ružica pre Skalicu	16
Tab. 7	Vývoj počtu obyvateľov Gbely (www.statistic.sk)	21
Tab. 8	Zloženie obyvateľov podľa vekových skupín (www.statistic.sk)	21
Tab. 9	Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Skalica (v tonách za rok)	24
Tab. 10	Ukazovatele nespĺňajúce kvalitatívne požiadavky podľa jednotlivých častí prílohy č. 1 k NV 269/2010 Z. z. v toku Morava	25
Tab. 11	Najčastejšie príčiny smrti v Trnavskom kraji za rok 2016 (www.infostat.sk)	27
Tab. 12	Záujmové druhy odpadov navrhované pre spätné zasypávanie	29
Tab. 13	Odhadované množstvá odpadov vznikajúcich počas prevádzky (vytriedením)	33
Tab. 14	Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí	33

Seznam obrázků

Obr. 1	Umiestnenie navrhovanej činnosti na parcelách navrhovateľa – areál bývalej Tehelne Gbely.	9
--------	---	---

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ADR – Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí
(European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods
by Road)

MSK – makroseizmická stupnica zemetrasení

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia SR

NN – nízke napätie

RÚSES – regionálny územný systém ekologickej stability

SKCHVU – chránené vtáčie územie

SKÚEV – územie európskeho významu

SL'DB – sčítanie ľudí, domov a bytov

SODB – sčítanie obyvateľov, domov a bytov

STL – strednotlakový plynovod

STN – Slovenská technická normalizácia

TZL – tuhé znečisťujúce látky

ÚSES – územný systém ekologickej stability

VTL – vysokotlakový plynovod

ZL – znečisťujúce látky

Cihelna – areál bývalej tehelne Gbely

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1.1. NÁZOV

CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka

1.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

53458419

1.3. Sídlo

Naftárska 965, Gbely 908 45

**1.4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE
OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA**

Václav Anovčín
konateľ spoločnosti

CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka
Naftárska 965, Gbely 908 45
Tel: +420 731 507 435
Email: anovcinv@firmaplus.cz

**1.5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE
KONTAKTNEJ OSOBY OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE
O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE**

Václav Anovčín
konateľ spoločnosti

CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka
Naftárska 965, Gbely 908 45
Tel: +420 731 507 435
Email: anovcinv@firmaplus.cz

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

2.1. NÁZOV

Rekultivácia na spätné zasypávanie dobývacieho priestoru Gbely I. a využitie odpadov.

2.2. ÚČEL

Likvidácia a rekultivácia hliniska v dobývacom priestore Gbely I spätným zasypávaním a zhodnocovaním odpadov.

Dobývací priestor Gbely I bol na ťažbu tehliarskej suroviny určený rozhodnutím bývalého Západoslovenského krajského národného výboru, zo dňa 5.6.1963, zn. 073/62/1. Bývalý majiteľ bol držiteľom banského oprávnenia od 1.9.1995 zo zákona NR SR č. 154/1995 Z. z. Dobývací priestor Gbely bol vyťažený, došlo k vydobytiu ťažiteľných zásob tehliarskych surovín a k trvalej zastávke prevádzky súvisiacej s dobývaním tohto ložiska v tejto časti dobývacieho priestoru. Predchádzajúcemu majiteľovi tak vznikla povinnosť vykonať likvidáciu hlavných banských diel v tejto časti hliniska a uskutočniť rekultiváciu pozemkov podľa § 31, odst. 4 zákona č. 44/1988 Zb. Priestor mal byť po ukončení rekultivácie uvoľnený pre ďalšie využitie. K tomuto získal bývalý majiteľ rozhodnutie o povolení od Obvodného banského úradu v Bratislave k likvidácii časti hliniska v dobývacom priestore Gbely I., rozhodnutím zo dňa 31. marca 2006, zn. 764/2006. Oznámením Obvodného banského úradu v Bratislave, došlo k prevodu evidencie dobývacieho priestoru Gbely I. na organizáciu CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka (oznámenie č. 736-2405/2021, zo dňa 21.10.2021).

Tehelňa nie je v súčasnosti už využívaná. Súčasný majiteľ areál bývalej tehelne kúpil za účelom ďalšieho využitia. V zmysle vyššie uvedenej dokumentácie, urobí navrhovateľ likvidáciu a rekultiváciu dobývacieho priestoru Gbely I., spätným zasypávaním a zároveň zhodnocovaním odpadov R5. Rekultivovaný priestor tak bude uvoľnený pre ďalšie ekonomické použitie. Po ukončení rekultivačných prác je zámerom investora vybudovať priemyselný areál.

Účelom navrhovanej činnosti je teda rekultivácia dobývacieho priestoru Gbely I., v časti, kde došlo k vyťaženiu ložiska tehliarskej suroviny na pozemkoch parc. č. 2860/10, 2860/19, 2860/20 a 2860/21, v katastrálnom území Gbely. Spätné zasypávanie výkopov v dobývacom priestore sa považuje za banskú činnosť. Ide o súčasť technickej rekultivácie, ktorá slúži na zahľadzenie ťažobnej činnosti, ktorou v teréne vznikla depresia. Technická rekultivácia má charakter agromelioračných prác za účelom vytvorenia pôdneho profilu zodpovedajúceho hrúbke a charakteru pôvodného stavu fyzikálnych vlastností pôd. Na tento účel spätného zasypávania sa plánujú použiť inertné odpady (kategórie ostatný „O“ odpad). Súčasťou bude tiež biologická rekultivácia územie.

2.3. UŽIVATEĽ

CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka
Naftárska 965
Gbely 908 45

2.4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Navrhovaná činnosť predstavuje likvidáciu a rekultiváciu časti dobývacieho priestoru, kde boli práce na dobývaní ložiska ukončené. Na účel technickej rekultivácie sa plánuje použiť odpadová zemina a vhodné inertné odpady, ktoré sú v zmysle vyhlášky č. 371/2015 Z. z. určené k spätnému zasypávaniu, s možnosťou využitia rozsahu odpadov k.č.: 17 01 03, 17 01 07, 17 05 04, 17 05 06. V súlade s Usmernením (IX/3/2019) generálneho riaditeľa sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k likvidácii starých banských diel, banských diel a lomov zavázaním a ukladaním odpadu podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bude navrhovaná činnosť predstavovať novú činnosť.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho prílohy č. 8 môžeme navrhovanú činnosť zaradiť nasledovne:

Tab. 1 Kategorizácia navrhovanej činnosti

Zaradenie zmeny navrhovanej činnosti	Prahové hodnoty	
	Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
Tabuľka č. 9: Infraštruktúra		
Položka č. 6: Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov	-	od 5 000 t/rok

Pozn.: celkový využiteľný objem vydobytého priestoru je 353 302 m³. V rámci navrhovanej činnosti sa plánuje zhodnocovať celkovo 500 000 t/rok odpadov v časovom horizonte cca 10 rokov, tzn. cca 50 000 t/rok.

2.5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Parcely na ktorých sa predpokladá navrhovaná činnosť leží južne od mesta Gbely. V súčasnosti sú pozemky súčasťou bývalého dlhodobu nevyužívaného dobývacieho priestoru a priemyselného areálu Tehelne Gbely. Parcely na ktorej sa bude navrhovaná činnosť nachádzať, je v rámci územného plánu mesta Gbely v znení zmien a doplnkov z funkčného využitia územia klasifikovaná ako dobývací priestor povrchového ložiska tehliarskej suroviny.

Kraj: Trnavský
Okres: Skalica
Obec: Gbely
Katastrálne územie: Gbely

Parcelné číslo :	KN-C 2860/10 ostatná plocha	15 452 m ²
	KN-C 2860/19 ostatná plocha	9 575 m ²
	KN-C 2860/20 ostatná plocha	3 651 m ²
	KN-C 2860/21 ostatná plocha	2 808 m ²

Obr. 1 Umiestnenie navrhovanej činnosti na parcelách navrhovateľa – areál bývalej Tehelne Gbely.

Napojenie na dopravný systém je riešené areálovou komunikáciou bývalej tehelne s následným napojením na križovatku z cesty III. triedy č. 1155.
Vstup na do areálu bude zabezpečený cez mostovú váhu s napojením na zostávajúci komunikačný systém.

2.6. PREHLADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (MIERKA 1: 50 000)

Príloha č. 1

2.7. TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Termín začatia výstavby: po ukončení procesu EIA a získaní príslušných povolení

Termín skončenia výstavby: rekultivácia bude prebiehať cca 10 rokov

Termín začatia prevádzky: podľa získaní príslušných povolení

2.8. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

V dobývacom priestore Gbely I. sa vykonal geologický prieskum v období rokov 1956-1971, ktorý nebol ukončený. Pri určovaní dobývacieho priestoru v roku 1956 boli orientačne vypočítané zásoby v množstve 404 200 m³. V rokoch 1962 – 2004 sa v dobývacom priestore vyťažilo 458 200 m³ tehliarskej suroviny. V roku 2005 ložiska už nevykazovala žiadne zásoby

tehliarskej suroviny. Novým zameraním v roku 2021 bol celkov využiteľný objem stanovený na 353 302 m³, viď príloha.

Povrchovým dobývaním ložiska tehliarskych surovín vzniklo jamové hlinisko s plochou cca 2 ha s výškovým rozdielom bázy hliniska (dno hliniska) s kótou 210 m.z.m. a hlavou vrchného dobývacieho rezu s kótou 227 až 234 m, či pri výške horného ťažobného rezu 5 m predstavuje výškový rozdiel dna hliniska od pôvodného terénu až 30 m v najhlbšej časti hliniska. Dobývanie tehliarskych surovín bolo ukončené zanechaním generálneho svahu hliniska po uhľom 20° so zachovaním napojenia všetkých piatich ťažobných rezov na vnútornú komunikáciu (dopravnú cestu) do areálu tehelne, všetko sa nadchádzajúce v dobývacom priestore Gbely I. Morfológia okolitého terénu nie je zložitá, sa sklonom mierne k severozápadu. Východne od vydobytej časti ložiska sa nadchádzajú bývalé objekty tehelne.

Klasifikácie parcele na ktorej sa bude navrhovaná činnosť nachádzať je v rámci územného plánu mesta Gbely v znení zmien a doplnkov z funkčného využitia územia klasifikovaná nasledovne:

- Plochy priemyselnej, stavebnej výroby a výrobných služieb
- Dobývací priestor povrchového ložiska tehliarskej suroviny

Dotknuté územie bolo v minulosti využívané ako dobývací priestor s príľahlou výrobou stavebných hmôt. V týchto kategóriách je ešte aj v súčasnosti vedené na katastri nehnuteľnosti. Priestor bol a sčasti aj je osídlený náletovými rastlinami. Na pozemkoch sa nachádza rada stromov a krov. Dochádza k kolízii s navrhovanou činnosťou, bude nutný výrub. Výskyt chránených rastlín z tohto priestoru nie je udávaný a nebol zaznamenaný. Súčasný stav pozemkov na ktorých sa navrhuje zámer, je taký že pozemky v súčasnosti neposkytujú úžitok.

Postup rekultivácie:

Rekultivácia sa bude vykonávať zakladaním vydobytého priestoru inertným materiálom – odpady kategórie ostatné. Materiál sa bude navážať na dno hliniska s postupným vytvorením výsypkového pláta, ktoré bude výškovým pokračovaním spodného ťažobného rezu. Následne po vytvorení spodného výsypkového pláta je možné pokračovať navážením na takto vzniknuté plato, ďalšiu výsypkovú vrstvu o mocnosti výšky ťažobného rezu a takto postupne po najvyšší ťažobný rez. Zakladanie vydobytého priestoru je možné aj vytvorením viacerých výkopových rezov, vždy s dodržaním predstihu hlavy spodného výsypkového rezu od päty najbližšieho vyššieho výsypkového rezu na vzdialenosť min. 25 m za vhodného zhutňovania spodnej vrstvy. Takto je možné uložiť pri dosiahnutí približne pôvodnej morfológie terénu minimálne množstvo materiálu rovnajúceho sa celkovému úbytku zásob dobývaním ložiska, čo v hraniciach dobývacieho priestoru predstavuje objem až cca 353 302 m³ (po novom zameraní). Týmto spôsobom sa vytvorí konečný tvar likvidácie hliniska.

Materiál budú dovážať nákladné autá, ktoré ich budú ukladať podľa vyššie uvedeného textu. Autá sa nemôžu k okraju hlavy výsypkového rezu viac ako na 4 m od jej okraja. Po vysypaní sa materiál zhutní dozerom. Dozer, ktorý zahŕňa materiál sa rovnako nesmie priblížiť k okraju na viac ako 2 m. Zvláštnu pozornosť pri týchto prácach je potrebné venovať hlavne po zimnom období, kedy okraje môžu byť rozmrznuté a hrozí odtrhávajúce okrajov výkopov. Všetci zamestnanci, ktorí sa podieľajú na týchto prácach musia byť riadne poučení a spĺňať kvalifikačné požiadavky.

Po dokončení stavby a vyplnení depresie sa rozryje plocha z dôvodu obnovenia hydraulikkej vodivosti pôdy, zabezpečenia vsakovania prebytočných vôd z atmosférických zrážok do hlbších vrstiev pôdy a celkového prevzdušnenia. Rozdiely v poklese vrstiev sa dodatočne odstránia pri biologickej rekultivácii, ktorá bude po terénnych prácach nasledovať.

Povrch sa upraví smykaním alebo bránením. Je potrebné urovnať rozrytý povrch rekultivovaných plôch tak, aby bolo možné dodržať hrúbku navážanej skrývky humusového horizontu bez výrazných diferencií s plynulým prechodom na príľahlé pozemky.

Všetky navrhované práce majú charakter zemných prác — úprava terénu, hlboká orba, premiestňovanie zeminy, rozprestretie a urovanie kultúrnych vrstiev pôdy.

Tab. 2 Zoznam využitých odpadov v rámci spätného zasypávania podľa vyhlášky č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov:

Kód druhu odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
17 01 03	Škridly a obkladový materiál a keramika	O
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O

2.9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Navrhovaná činnosť je prepojená s už ukončenou banskou činnosťou v dobývacom priestore Gbely I.

Navrhovaná činnosť predstavuje likvidáciu a rekultiváciu bývalého ložiska na ťažbu tehliarskej suroviny, v ktorom bola ťažba tehliarskej suroviny cca v roku 2005 ukončená. Ponechanie tohto priestoru po ukončení ťažby bez jeho ďalšej úpravy bolo z hľadiska viacerých faktorov nevyhovujúce. Územie nemá v súčasnosti žiadne pozitívne využitie, ide o pozemky degradované ukončenou ťažbou, s ponechanými priemyselnými budovami tehelne, areál má charakter brownfieldu. Nerekultivované plochy predstavujú významný negatívny zásah do krajiny.

Za účelom technickej rekultivácie, budú využité vhodné druhy inertných odpadov, čím sa zabezpečí ich zhodnotenie v súlade s hierarchiou Programu odpadového hospodárstva SR.

2.10. CELKOVÉ NÁKLADY (ORIENTAČNÉ)

Celkové investičné náklady: 100 000 €

2.11. DOTKNUTÁ OBEC

Pre navrhovanú činnosť boli identifikované tieto dotknuté obce:

- Mesto Gbely

2.12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Pre navrhovanú činnosť bol ako dotknutý samosprávny kraj identifikovaný:

- Trnavský samosprávny kraj

2.13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Pre navrhovanú činnosť boli identifikované tieto dotknuté orgány:

- Úrad Trnavského samosprávneho kraja
- Okresný úrad Skalica, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Skalica, odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Skalica, pozemkový a lesný odbor
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Senici
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Skalica

2.14. POVOĽUJÚCI ORGÁN

Pre navrhovanú činnosť bol identifikovaný tento povoľujúci orgán:

- Úrad Trnavského samosprávneho kraja
- Okresný úrad Skalica, odbor starostlivosti o životné prostredie

2.15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2.16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pre navrhovaný zámer bude potrebné:

- súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov na využívanie odpadov na spätné zasypávanie
- súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov

2.17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaný zámer nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13 a č. 14 zákona.

3. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

3.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

3.1.1. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Dotknuté územie sa nachádza na rozhraní dvoch geomorfologických oblastí a to Záhorskej nížiny reprezentovanej Borskou nížinou – časť Gbelský dvor a Juhomoravskej panvy, zastúpenej Dolnomoravským úvalom – časť Dyjsko-moravská niva. Uvedené oblasti spadajú do Viedenskej kotliny (Mazúr, Lukniš, 1986).

Nadmorská výška Borskej nížiny v Gbeloch sa pohybuje cca od 169 m n.m. pri železničnej stanici až po 175 m n.m. pri osade v blízkosti bývalého JRD – na SZ okraji mesta Gbely. Priemerná nadmorská výška mesta Gbely je cca 190 m. Nadmorská výška v riešenom území sa pohybuje od cca 234 m n.m. v najvyššom mieste, po 213 m n.m. v najnižšom mieste.

3.1.2. GEOLOGICKÉ POMERY

Geologická stavba

Podľa regionálneho geologického členenia (Vass, 1988) patrí dotknuté územie do oblasti Vnútro horských paniev a kotlín, do podoblasti Viedenská panva, do Záhorsko-Dolnomoravskej časti.

Z geologického hľadiska je oblasť Chvojnickej pahorkatiny priradovaná k neogénnym sedimentárnym panvám Vnútrotných Západných Karpát. Juhozápadná časť je budovaná málo spevnenými až sybkýmiorskými neogénnymi sedimentmi, hlavne ílmi, slieňmi, siltami, pieskami, pieskovcami a štrkami obdobia vrchného miocénu až pliocénu. Juhovýchodnú a centrálnu časť budujú ílovce, siltovce, piesky, pieskovce, štrky, zlepenice, ojedinele vápence spodného miocénu. Západná a sčasti aj centrálna časť je budovaná ílmi, ílovcami, siltovcami, pieskami, pieskovcami a zlepenkami obdobia stredného miocénu. V tejto časti sa pridávajú vápence, sloje uhlia a ryolitové tufy. Najsevernejšia časť je budovaná flyšovými vrstvami pieskovcov, zlepenčov a ílovcov obdobia paleogénu až spodného eocénu. Najsevernejšia časť zároveň prináleží k magurskému flyšu vonkajšieho flyšového pásma. Stredom územia prechádza niekoľko zlomových línií, pričom najvýznamnejšia prebieha v smere západ - východ.

Neogénne sedimenty jednotlivých stupňov vystupujú k povrchu v pruhoch SZ-JV smerom. V závislosti od tektonických pomerov počas ich vzniku dosiahli rôzne rozšírenie a mocnosti. Celková mocnosť neogénu v oblasti Záhorskej nížiny sa pohybuje v rozmedzí niekoľko sto až tisíc metrov.

Inžiniersko geologické pomery

Podľa regionálnej inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Matula, 1965) riešené územie patrí do regiónu neogénnych tektonických vkleslín a do oblasti vnútro karpatských nížin. Geologické pomery sú podmienené najmä tektonickými pohybmi poklesového charakteru v neogéne a čiastočne i v kvartéri. Ich dôsledkom vznikli veľké mezozoické poklesy na miestach nížin. Neogén reprezentujú hlavne íly, slieň a piesky, podradné štrky a vápence, ktoré boli rozčlenené na jednotlivé kryhy.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie spadá dotknuté územie do rajónu tektonických depresí s neogénnym podkladom, ktorý tvoria jemnozrnné sedimenty.

Geodynamické javy

Exogénne geodynamické javy ako zosuvy, zosuny ani iné gravitačné pohyby horninového prostredia sa priamo v dotknutom území neuplatňujú. Z exogénnych geodynamických javov sa môže uplatňovať hlavne erózia a zvetrávanie. Podľa seizmickej mapy SR a STN 730036 sa v

okolí mesta Gbely môžu vyskytnúť seizmické otrasy o sile 6° MSK-64, raz za 70 rokov. Mesto Gbely a jeho okolie patrí do 4. zdrojovej oblasti seizmického rizika, so základným zrýchlením 0,30 m/s.

Radónové riziko

Stupeň radónového rizika a jeho vníkanie do objektov je závislé od objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a od štruktúrno-mechanických vlastností základových pôd, pričom rýchlejšie uniká z horninového podložia v suchšom a teplejšom počasí. Polčas rozpadu ^{222}Rn je 3,82 dňa, pričom vznikajú hlavne izotopy Po a Bi, ktoré sú kovového charakteru a absorbovaním sa na prašné častice môžu byť človekom vdychované a môžu mať aj karcinogénne účinky. Hodnotený územie patrí podľa mapy radónového rizika SR (Čížek, P., Smolárová, H., Gluch, A. in Atlas krajiny SR 2002) medzi územia s nízkym radónovým rizikom.

Ložiská nerastných surovín

Lokalita kde sa plánuje zámer, je priestor vydobyté tehliarske suroviny. V katastrálnom území mesta Gbely sa nachádzajú ložiská nasledovných nerastných surovín – ropa, zemný plyn, lignit, štrkopiesky a tehliarske hliny. Ložiská ropy a plynu na severe-severovýchode katastra sú v SR najstaršou ťažobnou lokalitou (od roku 1914).

3.1.3. PÔDNE POMERY

Podľa mapy pôdných typov sú pôdy v území súčasťou teplého, veľmi suchého nížinného klimatického regiónu. Územie je budované pôdami pseudoglejovými na sprašových a polygénnych hlinách na povrchu stredne ťažké až ťažké, V širšom okolí sa nachádzajú rovnako aj regozeme aj čiernozeeme erodované v komplexoch na sprašiach. Regozeme vznikli orbou spraše, z ktorej boli pôvodné humusové černozemné horizonty úplne zmyté. Vyskytujú sa veľmi často na pôdach s úplne odstránenými pôvodnými pôdami. Majú tenký svetlý humusový horizont tvorený na viatych pieskoch, íloch, slieňoch alebo sprašiach.

Na území sa vyskytujú ojedinele aj aj černice typické, ľahké, vysychavé. podobe kultizemného subtypu, prípadne černozeeme hnedozemnej – kultizemnej. Lokálne sa môžu vyskytnúť erodované formy týchto pôd v kombinácii s regozemami typickými karbonátovými na spraši, ktoré sa viažu na polohy v substráte s väčším podielom piesočnatej frakcie.

3.1.4. KLIMATICKÉ POMERY

Z hľadiska klimatických typov patrí mesto Gbely do oblasti teplej, okrsku A5, ktorý je charakterizovaný ako teplý, mierne vlhký s miernou zimou. Priemerný ročný úhrn zrážok v oblasti Skalice je 550 - 600 mm. Priemerný ročný počet mrazivých dní je v lokalite 81 dní, hĺbka premŕzania cca 0,92 m.

Teploty

Priemerné teploty v lokalite sa júli sa pohybujú od 19,5 – 20,5°C. Celoročná amplitúda maximálnych teplôt na tomto území dosahuje -16,5 až 33°C. Podľa dlhodobých pozorovaní dosahuje priemerná ročná teplota hodnotiaceho územia hodnotu 9,4°C. Dlhodobé priemery priemerných mesačných (ročných) teplôt za sledované obdobie 1951 až 1980 zo stanice Holíč sú uvedené v nasledujúcej tabuľke

Tab. 3 Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu v °C (1951 - 1980)

Stanica	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Holíč	-1,5	0,5	4,3	9,4	14,4	18	19,5	18,7	14,8	9,5	4,6	0,5	9,4

Zrážky

Ročný úhrn zrážok v území sa pohybuje v intervale 550 – 600 mm. Priemerné úhrny zrážok v januári predstavujú 30 – 40 mm a v júli 60 – 80 mm. Priemerný maximálny počet dní so snehovou pokrývkou je na hodnote 40 dní.

Tab. 4 Priemerný mesačný úhrn zrážok (mm) (1980 – 2001)

Stanica	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Gbely	27	27	29	40	54	71	73	53	32	37	42	38

Zdroj: SHMÚ

Veternosť

Veterné pomery sú v území ovplyvnené cirkuláciou vzdušných hmôt v ovzduší a tiež vplyvom morfológie okolitého terénu. V území je prevládajúci severný a severozápadný smer vetrov vyplýva z otvorenosti územia zo severu. Dlhodobý prehľad o rýchlosti vetra za sledované obdobie 2004-2007 zo stanice Borský Svätý Jur názorne podávajú nasledujúce tabuľky.

Tab. 5 Priemerná rýchlosť vetra stanica Borský Svätý Jur

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer
2004	1,1	1,4	1,6	1,7	1,7	1,6	1,8	1,9	1,7	1,5	2,0	1,2	1,6
2005	1,8	1,6	1,9	1,8	2,0	2,0	1,6	1,3	1,7	1,7	1,4	1,6	1,7
2006	1,3	1,3	2,0	2,1	1,8	1,5	1,2	1,9	1,5	1,7	1,7	1,5	1,6
2007	2,6	2,1	2,0	1,9	2,4	1,5	2,0	1,6	1,7	1,4	1,9	1,3	1,9

Zdroj: SHMÚ

Tab. 6 Veterná ružica pre Skalicu

Stanica	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Priemerná rýchlosť (m/s)
Skalica	Početnosť smerov vetra (%)								
	13,1	8,8	8,1	14,8	15,7	14,6	13,3	11,6	1,9

3.1.5. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Povrchové vody

Hydrograficky patrí záujmové územie do povodia Moravy 4-17-02. Typ režimu odtoku v predmetnej oblasti je dažďovo-snehový, s maximálnymi prietokmi v mesiaci marec a apríl, minimálnymi v mesiaci september. Na základe dlhodobého zhodnotenia zrážkovo-odtokových vzťahov sa špecifické odtoky v oblasti pohybujú okolo 5 l/s na km².

Najbližším vodným tokom je Gbelský potok, ktorý tečie severozápadným smerom, neskôr juhozápadným. Kvartérne podzemné vody sa akumulujú tak v eolických jemnozrnných pieskoch čistých ako aj v nivných hlinitých pieskoch Gbelského potoka a v severnej časti mesta Gbely vo fluvialných štrkoch a pieskoch (terasa rieky Moravy), kde hladina vody zasahuje cca 0,5 m pod terén, tieto sedimenty sú veľmi výdatné na podzemnú vodu.

Vodné plochy

Priamo v dotknutom území sa stále vodné plochy nevyskytujú.

V širšom okolí sa nachádzajú cca 6 km od lokality Adamovské jazerá využívané na rekreačné účely a ťažbu štrku a vodná nádrž Petrova Ves vzdialená 3,5 km.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery v záujmovom území sú podmienené geologickou stavbou, úložnými, litologickými, hydrogeologickými a geomorfologickými pomermi. Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba et al., 1981) patrí hodnotené územie do hydrogeologického rajónu N 002 – Neogén Chvojnickej pahorkatiny. Kolektorom podzemných vôd záujmového územia ú štrkopiesočné sedimenty poriečnej nivy, ktoré sa vyskytujú pod vrstvou nivných hĺn. Obeh podzemných vôd je plytký, priepustná vrstva je zo spodku ohraničená relatívne nepriepustnými sedimentamineogénu. Štrkopiesočné sedimenty obsahujú pomerne vysoký podiel ílovitej zložky a ich priepustnosť je premenlivá. Bazálna časť vrstvy má nižší obsah jemnozrnných

súčasťou a teda aj vyššiu priepustnosť. Priepustnosť sa najčastejšie pohybuje v rozmedzí koeficienta filtrácie $k_f = 1 \cdot 10^{-4}$ m/s. Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný zrážkami a hydrologickými stavmi v povrchových tokoch, s ktorými sú v hydraulickej súvislosti. Priemerná úroveň hladiny podzemnej vody sa v priebehu roka mení v závislosti na vyššie uvedených faktoroch.

Pramene a pramenné oblasti

Na dotknutej lokalite a v jej priamom okolí sa nevyskytujú žiadne významné pramene ani pramenné oblasti.

Termálne a minerálne pramene

Na dotknutej lokalite sa nevyskytujú žiadne významné termálne ani minerálne pramene.

Vodohospodársky chránené územia

Do dotknutého územia nezasahuje žiadne vodohospodársky chránené územie.

3.1.6. BIOTICKÉ POMERY

Flora

Podľa fytogeograficko – vegetačného členenia Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) patrí územie do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti v rámci Chvojnickej pahorkatiny a čiastočne do rovinnej oblasti gbelského boru.

Územie fytogeograficky spadá do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry okresu Záhorská nížina (Futák, J. in Atlas SSR, 1980). Hodnotenému územiu leží blízko hranice panónskej a západokarpatskej oblasti a vo vegetácii územia sa uplatňujú prvky oboch oblastí.

Rekonštruovaná prirodzená vegetácia (podľa Michalko J. a kol., 1986: Geobotanická mapa Slovenska) je taká, ktorá by sa v študovanom území vyvinula, ak by na krajinu nepôsobil človek. Tvorili by ju hlavne nasledujúce jednotky:

- vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek (mäkké lužné lesy) *Salicion albae*, *Salicion triandrae* p. p. (*Populus alba*, *Populus nigra*, *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Phalaroides arundinacea*, *Carex acutiformis*)
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy) *Ulmenion* (*Ulmus minor*, *Ulmus laevis*, *Quercus robur*, *Sambucus nigra*, *Allium ursinum*, *Anemone Ranunculoides*)
- karpatské dubovo-hrabové lesy *Carici pilosae-Carpinetum*, syn. *Querco-Carpinetum medioeuropaeum* (*Quercus petraea*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Tithymalus amygdaloides*)
- dubové a cerovo-dubové lesy *Quercetum petraeae-cerris* (*Quercus cerris*, *Quercus petraea*, *Quercus dalechampii*, *Quercus pedunculiflora*, *Carex montana*, *Lembotropis nigricans*, *Vicia cassubica*, *Pulmonaria mollis*, *Poa angustifolia*)
- xerothermné dubové lesy s dubom plstnatým a travinné spoločenstvá na skalách *Corno-Quercetum pubescentis*, *Ceraso mahaleb-Quercetum pubescentis* (*Quercus pubescens*, *Quercus cerris*, *Cornus mas*, *Cerasus mahaleb*, *Festuca pallens*, *Carex humilis*, *Allium flavum*)

Záhorská nížina je najzápadnejšie položeným fytogeografickým okresom na Slovensku, čo sa prejavuje tým, že v zložení vegetácie sa objavujú i druhy subatlantické. Okrem polohy majú na zloženie vegetácie veľký vplyv aj podmienky prostredia, predovšetkým substrát a pôda. Záhorská nížina je v rámci Slovenska jedinečná tým, že značná časť územia je pokrytá pieskmi, na ktoré je viazaná acidofilná flóra. Vyznačuje sa chladnejšou a vlhšou klímou ako ostatné nížiny Slovenska, čo sa taktiež výrazne prejavuje na zložení vegetácie. Na reliktných stanovištiach sa zachovali ako glaciálne relikty druhy boreálne (*Baeothryon alpinum*, *Eriophorum vaginatum*, *Carex limosa*). Flóra záhorskej nížiny je pestrá nielen po stránke fytogeografickej (Stanová, Grulich, 1993 uvádzajú výskyt panónskych, predalpínskych,

subatlantických, boreálnych, kontinentálnych i karpatských druhov) ale i z hľadiska bohatosti vyskytujúcich sa fytocenologických jednotiek. Nachádzajú sa tu spoločenstvá borovicových a borovicovo - dubových lesov, lužné lesy, spoločenstvá stojatých vôd, litorálne spoločenstvá triedy Phragmiti - Magnocaricetea, spoločenstvá obnaženého dna, lúčne spoločenstvá triedy Molinio - Arrheretea, spoločenstvá kyslých pieskov, spoločenstvá slatinných jelšín, slatín i rašelinísk a zvyšky spoločenstiev slaných pôd (Regioplán, 1994).

Vegetácia, vyskytujúca sa v súčasnosti v blízkosti riešeného územia je na prevažnej väčšine plochy podstatne odlišná od pôvodnej vegetácie. Na plánovanom mieste realizácie projektu sa vzrastlá zeleň prakticky nevyskytuje. V širšom okolí sa nachádza lesný porast, prípadne nelesná drevinová vegetácia remízok, medzí apod. ako aj vegetácia záhrad a sádov.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia Slovenska patrí územie do karpatskej provincie, Oblasti Západné Karpaty, podunajského okrsku.

V dotknutom území sú zastúpené biotopy poľnohospodárskej krajiny, nelesné biotopy, záhrady a biotopy ľudských sídiel. V urbanizovanom priestore sa vyskytujú typické synantropné druhy živočíchov napr. myš domová (*Mus musculus*), krt obyčajný (*Talpa europaea*) jež tmavý (*Erinaceus europaeus*) a druhy typické pre agrocenózy napr. hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), ryšavka roľná (*Apodemus agrarius*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*).

Pre lokality polí a záhrad sú charakteristické drobné druhy cicavcov, výskyt vyššej zveri je v okolitých lesných porastoch a lúkach.

Vtáctvo je v lokalite zastúpené druhmi holub hrivnák (*Columba palumbus*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), drozd čierny (*Turdus merula*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*) trasochvost biely (*Motacilla alba*).

Charakteristika biotopov a ich významnosť

Dotknuté územie predstavuje bývalý dobývací priestor s navažujúcu priemyslovou výrobou, územie je značne premenené činnosťou človeka. Lokalita má v súčasnosti charakter brownfieldu. Vegetáciu tvoria náletové dreviny bez väčšieho významu z hľadiska biologickej diverzity. Chránené, vzácne ani ohrozené druhy a biotopy nie sú v dotknutom území evidované.

Významné migračné koridory živočíchov

Priamo dotknutým územím neprechádza žiadny migračný koridor živočíchov. V širšom území sa nachádza tok rieky Morava a Gbelský potok.

3.1.7. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Chránené územia

Dotknutá lokalita nepodlieha zvláštnemu režimu ochrany prírody. Na voľné plochy sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Dotknuté územie nie je zasiahnuté či už maloplošnými alebo veľkoplošnými prvkami ochrany prírody a krajiny ani ich ochrannými pásmami.

Veľkoplošné ani maloplošné chránené územia sa v dotknutom posudzovanom území nevyskytujú.

V dotknutom území neboli pozorované žiadne vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Hodnotené územie nie je zaradené medzi Ramsarské lokality. Všetky prírodné hodnotené lokality sú v dostatočnej vzdialenosti od lokalizácie zámeru, takže realizácia navrhovanej činnosti ich nijako neovplyvní.

Natura 2000

Chránené vtáčie územia ani územia európskeho významu v rámci siete Natura 2000 sa priamo na dotknutej lokalite nevyskytujú.

Veľkoplošné chránené územia

CHKO Záhorie

Vyhlásené 1.1.1989, má rozlohu 27 522 ha. Chránené územie je súvislým krajinným celkom pieskových dún a presypov s riečnou sieťou.

Chránené vtáčie územie Záhorské Pomoravie

(SKCHVÚ016) s výmerou 31 072,92 hektára. Bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a sťahovavých druhov vtákov - chriašteľa bodkovaného, bučiaka trstového, haje tmavej, haje červenej, sokola rároha, rybára riečneho, bučiacka močiarného, kane močiarnej, kalužiaka červenonohého, bociana bieleho, bociana čierneho, rybárika riečneho, muchárika bielokrkého, kačice chrapľavej, kačice chriplavej, hrdzavky potápavej, brehule hnedej, prepelice poľnej, hrdličky poľnej, muchára sivého, slávika modráka, škovránka stromového, lelka obyčajného, ďatľa prostredného, ďatľa čierneho a chrapkáča poľného a zimovísk divých husí.

Maloplošné chránené územia

CHA Vodná nádrž Petrova Ves – významná ornitologická lokalita s výskytom mnohých chránených druhov vtákov, 4. stupeň ochrany. Lokalita s výmerou 348 036 m² bola vyhlásená za chránenú v roku 2012.

Územia ani lokality zaradené do zoznamu Ramsarských lokalít, na základe medzinárodného Dohovoru o mokradiach sa dotknutým územím ani v jeho okolí nevyskytujú.

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov

V dotknutom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov.

Chránené stromy

V dotknutom území ani v jeho blízkom okolí sa žiadny chránený strom nevyskytuje.

Ochranné pásma

Predmetné územie nezasahuje do žiadneho ochranného pásma.

3.2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

3.2.1. ŠTRUKTÚRA KRAJINY

Súčasná krajinná štruktúra (druhotná krajinná štruktúra) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novo vytvoril ako umelé prvky krajiny (Ružička, Ružičková, 1973). Sú charakterizované z fyziognomicko-formačno-ekologického hľadiska. Ich obsahovú náplň určuje funkčná charakteristika (spôsob využitia prvkov), biotická charakteristika prvkov (charakteristika reálnej vegetácie a biotopov), stupeň antropickej premeny (prírode blízke prvky až umelé technické prvky) a formačná charakteristika podľa priestorového usporiadania prvkov, resp. krajinných štruktúr (plocha, línia a bod).

Záujmové územie je situované na južnom okraji mesta. V širšom záujmovom území je možné identifikovať nasledovné prvky súčasnej krajinej štruktúry:

- poľnohospodárske a lesné areály – orná pôda, nelesná drevinová vegetácia,
- trvalé trávnaté porasty a iné zatrávnené plochy,
- obytné a priemyselné zóny mesta Gbely.

3.2.2. SCENÉRIA KRAJINY

Reliéf v okolí posudzovaného územia je rovinatý až mierne zvlnený, vyskytujú sa len lokálne nepatrné výškové rozdiely. Krajinný obraz najužšieho okolia je tvorený panorámou obytnej zóny mesta a voľnými poľnohospodárskymi plochami. Krajinný obraz širšieho okolia je tvorený intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou, sídelnou zástavbou mesta Gbely a lesnými plochami.

Posudzované územie má charakter v súčasnosti nevyužívanej plochy bývalej tehelne Gbely. Scenériu širšieho okolia posudzovaného územia tvoria z veľkej časti antropogénne prvky

zástavby samotného mesta Gbely, do ktorej patrí individuálna zástavba, miestne komunikácie, spevnené plochy, športové a priemyselné areály.

3.2.3. STABILITA KRAJINY

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá – predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory – predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Väčšina dotknutého územia a jeho širšieho okolia prešla vďaka ľudskej činnosti mnohými zmenami. To spôsobilo, že zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Hodnotená lokalita nezasahuje významným spôsobom do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability. V širšom okolí posudzovaného územia sa nachádzajú nasledujúce prvky ÚSES:

Biocentrá

Za biocentrum považujeme geoekosystém alebo skupinu geosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Ide teda o taký segment krajiny, ktorý svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umožňuje trvalú existenciu druhov a spoločenstiev jej prirodzeného genofundu. V bezprostrednej blízkosti posudzovaného územia sa žiadne biocentrum nenachádza.

Biocentrá v širšom okolí:

Biocentrum nadregionálneho významu:

- Gbelský bor – rozsiahly lesný komplex na rozhraní Chvojnickej pahorkatiny a Dolnomoravskej nivy. Tvoria ho hlavne spoločenstvá tvrdých luhov so zastúpením najmä jaseňa a duba i borovicové a dubovo – borovicové lesy. V depresiách a pozdĺž vodných tokov sú časté jelšiny, väčšinou s prímесou brezy. Na odkrytých plochách sú miestami vyvinuté psamofytne spoločenstvá.
- Skalický les – plošne veľký celok lesných porastov. Prevažujú dubo hrabové lesy, ale vyskytujú sa i bučiny so zastúpením mimoriadne vysokého počtu druhov drevín. V južnej časti sa vyskytujú porasty s relatívne vysokým zastúpením brekyne. Jadrami biocentra sú navrhované chránené územia Radošovský háj, Bresty a Šmatlavé uhliisko.

Biocentrum regionálneho významu:

- Vodná nádrž Petrova Ves mBC – vodná plocha s pobrežným pásom o výmere 34 ha.
- Adamovské jazerá mBC – dve jazerá, ktoré vznikli ťažbou štrku, sú významnou ornitologickou lokalitou.
- Ostrý vrch mBC – lokalita s dubovo – hrabovými lesmi.

Biokoridory

Tvorí priestorovo prepojené súbory geoekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorých priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Biokoridory lokalizované v širšom okolí:

- biokoridor nadregionálneho významu – rieka Morava, hydricko – terestrický biokoridor,

- biokoridory regionálneho významu – rieka Myjava, Gbelský potok, Unínsky potok.

Geofondovo významné lokality

V okolí k dotknutej lokalite sa nachádzajú tieto geofondové lokality fauny a flóry:

- Adamovské jazerá – štrkoviská ornitologicky významná lokalita.
- Sírková mláka – depresia s prameniskom, výskyt špecifických druhov bezstavovcov.
- Kúty – Gbely – pieskomilné spoločenstvá
- Adamovské – lesné spoločenstvá, duby a jelše.

3.3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.3.1. DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Posudzovaná lokalita je situovaná v meste Gbely v katastrálnom území Gbely. Nasledujúci prehľad základných údajov a charakteristík obyvateľstva sa preto týka predmetného mesta na katastrálnom území, ktorého sa bude navrhovaná činnosť realizovať. Údaje sú uvedené podľa informácií získaných pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov uskutočneného Štatistickým úradom Slovenskej republiky v roku 2011 ako aj z údajov uverejnených na stránkach Štatistického úradu SR a na stránkach mesta.

Mesto Gbely malo k 31.12.2019: 5 073 obyvateľov.

Tab. 7 Vývoj počtu obyvateľov Gbely (www.statistic.sk)

Rok	1993	1994	1995	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Obyvateľov	5224	5249	5287	5249	5230	5243	5215	5208	5146	5134	5117
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2019
Obyvateľov	5136	5155	5185	5192	5211	5214	5191	5183	5187	5172	5073

V národnostnej štruktúre prevláda v meste slovenská národnosť, druhá najpočetnejšia je česká národnosť a tretia rómska.

Tab. 8 Zloženie obyvateľov podľa vekových skupín (www.statistic.sk)

Obec	Veková skupina	2010
Gbely	0,14	694
	15-59	3 349
	60 a viac	1 152

3.3.2. SÍDLA

Mesto Gbely sa nachádza v severozápadnej časti Záhorskej nížiny. Osídlenie mesta spadá do pred slovanského obdobia. V 7.-8.storočí, v dobe Veľkomoravskej ríše tu existovala slovanská osada, dôkazom je nález pohrebiska a sídliska. Pri výkopových prácach – ťažbe štrku v Gbeloch v Adamove boli vykopané zvyšky mamuta, ide konkrétne o zub – stoličku mamuta, druhým nálezom bol fragment z mamutieho kla. Črepy kamenných štiepaných nástrojov sa našli v rozsiahlej lokalite, s ťažiskom osídlenia v dobe rímskej. Z nálezov možno predpokladať, že najstaršie osídlenie Gbelov rámcovo patrí do mladšej doby kamennej. Z tohto obdobia pochádza i kamenná sekerka so zaobleným ostrím. Osídlenie z doby bronzovej dokazujú črepy nádob z neskorej fázy jej vývoja, vykopané v časti chotára, na pravom brehu Unínskeho potoka.

Najznámejšou gbelskou lokalitou je mohylové pohrebisko v lese Kojatín. Na základe náhodného nálezu bol prevedený zisťovací výskum dvoch mohýl. V jednej z nich sa našla popolnica so zvyškami žiarového pohrebu a v druhej mohyle popol a črepy zdobených a nezdobených nádob. Neskôr bolo objavených 12 mohýl kruhového pôdorysu, ktoré predstavujú

jeden zo vzácnych dokladov o slovanskom osídlení regiónu už v 7.-8. storočí. V okolí Adamovho dvora bolo objavené sídlisko z 8.-9. storočia, východne od neho pohrebisko z toho istého obdobia. Ďalšie slovanské sídlisko bolo zistené na pieskovej dune západne od majera Adamov v polohe štrkoviska.

Prvá historická správa o Gbeloch pochádza z roku 1392. Gbely patrili medzi významné sídla na Záhorí. Názov obce je zrejme kumánskeho pôvodu. Neďaleko obce je kopec s názvom Ostrý vrch, po kumánsky egä bel. Podľa neho dostala kedysi obec meno, Rakúšania ju dosiaľ nazývajú Egbell, Slováci si názov upravili na Gbely. Gbely boli súčasťou holičského panstva a patrili jeho majiteľom. V 14. storočí to boli Štíborovci, Šlikovci, od roku 1489 Czoborovci a od roku 1736 Habsburgovci. Obyvatelia sa okrem poľnohospodárstva zaoberali pestovaním konope a lisovaním konopného oleja, ktorý chodili predávať na Moravu a do Viedne. O rozvoj remesiel sa zaslúžili Habáni, ktorí sa usadili v obci v roku 1547. Gbely boli so 40 usadlosťami treťou najväčšou obcou panstva (Holíč – Unín – Gbely). Obecné pečatidlo z 15. storočia potvrdzuje existenciu obecnej samosprávy v Gbeloch. Na čele gbelskej obce stál richtár s obecným výborom. Richtár a ďalšie obecní funkcionári boli volení zhromaždením obyvateľov obce.

Koncom 19. storočia vznikli prvé remeselné dielne. Pre rozvoj obce bola dôležitá železničná trať, ktorá bola vybudovaná v roku 1892. Mimoriadny význam pre obec malo objavenie nafty v roku 1912 a začiatok jej ťažby v roku 1914. Do baní bolo zavedené elektrické osvetlenie, zriadili vodáreň a vodovod. Blízko stanice vybuďovali dva olejové rezervoáre. Ku koncu I. svetovej vojny pracovalo v baniach asi 400 robotníkov, zväčša vojenských zajatcov. Po prevrate v roku 1918 robotníci zastavili prácu v baniach. Situácia sa upokojila až keď Československá dočasná vláda pre správu Slovenska prevzala naftové bane.

3.3.3. PRIEMYSELNÁ VÝROBA A POĽNOHOSPODÁRSTVO

Priemysel

Priemysel v meste zastupuje ťažobný priemysel s najvýznamnejším podnikom t.j. naftárskou spoločnosťou Nafta a.s. Gbely. Tehelňa Gbely s.r.o. sa orientovala na výrobu a predaj tehál a stavebného materiálu. V meste je v prevádzke niekoľko menších súkromných firiem zameraných na spracovanie dreva, kovov, výrobu mliečnych výrobkov.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska pôda tvorí cca 22 658 ha v okrese Skalica, z toho orná pôda 19 211 ha. Poľnohospodárstvom sa v súčasnosti v území zaoberá poľnohospodárske družstvo PD Gbely. V rastlinnej výrobe sa tu pestujú obilniny – pšenica, jačmeň a technické plodiny – repka olejka, slnečnica, doplnkovo krmoviny. Spoločnosť Hydinár a.s. Gbely sa zaoberá chovom hydiny a predajom hydinového mäsa a vajec. V okrese Skalica je lesná výroba zameraná na ťažbu dreva a drevársku výrobu. Na území Záhorskej nížiny sa nachádzajú rozsiahle borovicové lesy, využívané čiastočne na rekreačné účely, viaceré patria medzi vojenské a ťažobné priestory.

3.3.4. DOPRAVA

Cez mesto Gbely vedú cesty 3. triedy, cesta III/1134 Adamov – Gbely – Petrova Ves a cesta III/1155 Gbely – Smolinské – Šaštín-Stráže. Cez Gbely prechádza železničná trať Kúty – Sudoměřice.

Vodná doprava sa v dotknutom území nerealizuje. Najbližší prístav sa nachádza v meste Skalica, slúži na osobnú, prevažne rekreačnú plavbu po Baťovom kanáli. Leteckú dopravu reprezentuje v širšom okolí len malé letisko pre športové lietanie v meste Holíč.

V širšom okolí vedú dve významné cyklomagistrály Záhoria. Záhorská cyklomagistrála - 024, ktorá vedie od Devína cez Zohor, Malacky, Šaštín – Stráže, Holíč a Skalicu do Senice. Cyklomagistrála okolo rieky Moravy – č.004 vedie od Holíča popri rieke Morave po Moravský Sv. Ján, kde sa napája na už vyznačenú cyklotrasu do Devína.

3.3.5. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Vybavenosť okolia hodnoteného územia technickou infraštruktúrou je na úrovni väčšieho sídla a možno ju považovať za štandardnú (vodovod, kanalizácia, plyn, elektrická energia, parovod, telekomunikácie). Pre trasy vedení technickej infraštruktúry hodnoteného zámeru sú vymedzené koridory ochranných pásiem.

Mesto má vybudovaný vlastný systém nakladania s odpadmi a zberné stredisko odpadov, kde môžu občania bezplatne odovzdať vyseparované zložky komunálneho odpadu, drobný stavebný odpad a nebezpečný odpad.

3.3.6. SLUŽBY A CESTOVNÝ RUCH

Mesto Gbely poskytuje základné služby pre obyvateľov mesta i širšieho územia. Školstvo v meste predstavujú dve základné školy, dve materské školy, základná umelecká škola a Stredná odborná škola elektrotechnická.

V meste sú v prevádzke ordinácie praktického a detského lekára. Z odborných ambulancií sú v meste ambulancie stomatológa a ambulancia gynekológa. V meste sa nachádzajú dve lekárne. V okolí mesta Gbely sa nachádzajú lesy s obľúbenými lokalitami na hubárčenie, cykloturistiku a agroturistiku. Atraktívnou rekreačnou lokalitou sú Adamovské jazerá.

3.3.7. KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI

Najvýznamnejšie pamiatky mesta Gbely:

- Rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela,
- Golgota na cintoríne,
- Súsošie Immaculata z polovice 18. storočia pri kostole,
- Socha Svätej trojice na námestí.

V Gbeloch a okolí boli odkryté viaceré archeologické nálezy. Najstaršie známe archeologické nálezy pochádzajú z mladších treťohôr (lastúry a odtlačky tráv). Kontinuitu osídlenia dokladajú ďalšie viaceré nálezy z doby bronzovej, železnej a veľkomoravskej. Známe archeologické náleziská sú mimo posudzovanú lokalitu.

3.4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo päť stupňov kvality životného prostredia, pričom ohrozené územia z hľadiska životného prostredia sú tie, ktoré sú zaradené do 4. a 5. stupňa kvality životného prostredia (prostredie narušené a silne narušené). Dotknuté územie, resp. jeho širšie okolie je zaradené medzi regióny s nenarušeným prostredím. Podľa environmentálnej regionalizácie SR (2016) patrí územie do 2. stupňa úrovne životného prostredia – prostredie vyhovujúce až prostredie mierne narušené.

Environmentálne záťaž

V katastrálnom území Gbely je evidovaných 8 environmentálnych záťaží v registroch A (evidencia pravdepodobných environmentálnych záťaží), B (evidencia environmentálnych záťaží) a C (evidencia sanovaných a rekultivovaných lokalít).

- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (001) /Gbely - bývalý sklad chemikálií (Register A) SK/EZ/SI/846.
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (002) /Gbely - kompostovacie hroble (hnojisko) (Register A) SK/EZ/SI/847.
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (003) /Gbely - skládka odpadov (U Tehelne) (Register B) SK/EZ/SI/848 – pravidelne sa monitoruje
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (003) /Gbely - skládka odpadov (U Tehelne) (Register C) SK/EZ/SI/849 – rekultivovaná skládka, rekultivácia ukončená 6/2006

- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (004) /Gbely - skládka PO Bašty (Register B) SK/EZ/SI/849 - v lokalite prebehli prieskumné a sanačné práce, lokalita sa monitoruje.
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (005) /Gbely - zvyšky starých odkalísk (Register A) SK/EZ/SI/850.
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (002) /Gbely - ČS PHM (Register C) SK/EZ/SI/1530 – sanácia ukončená 10/2006.
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (003) /Gbely - lokalita B15 (Register C) SK/EZ/SI/1531 – sanácia ukončená 12/2004.
- environmentálna záťaž evidovaná v registri envirozáťaží SI (004) /Gbely - odvodňovacia stanica (Register C) SK/EZ/SI/1532 – sanácia ukončená 12/2005, pravidelný monitoring najmenej 1x ročne.

3.4.1. ZNEČISTENIE OVZDUŠIA

Z hľadiska životného prostredia kvalita ovzdušia je ovplyvnená emisnými záťažami a rozptylovými podmienkami, ktoré sú zas podmienené orografickými a meteorologickými pomermi. Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, poľnohospodárstvo a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami (TZL), oxidmi síry (SO_x), oxidmi dusíka (NO_x) a oxidom uhoľnatým (CO).

Okres Skalica v roku 2009 evidoval 125 zdrojov znečistenia ovzdušia, ktoré prevádzkovalo 63 prevádzkovateľov. Z uvedeného počtu bolo 65 technologických zdrojov a 60 energetických. Medzi 5 najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia patria: ROD Skalica, Záhradníctvo-Semanová (kotolňa na drevnú štiepku), Agropodnik (sušiareň obilia) a Schaeffler Skalica, spol. s r.o..

Na celkovom znečistení ovzdušia sa podieľajú aj stredné a malé zdroje, ktoré predstavujú emisie zo zdrojov zabezpečujúce dodávku tepla pre bytovo-komunálnu sféru, ale ich podiel je značne menší v porovnaní s veľkými zdrojmi. K významným zdrojom znečistenia ovzdušia patrí aj automobilová doprava, ktorá je koncentrovaná predovšetkým v hlavných dopravných koridoroch vstupujúcich do miest a v centrálnych častiach miest, ako aj tranzitná automobilová doprava vedená cez obytné zóny obcí.

Tab. 9 Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Skalica (v tonách za rok)

Emisie	2019	2018
TZL	4,756	6,063
SO_2	0,375	0,493
NO_x	24,154	25,227
CO	9,968	10,944
TOC	46,908	44,226

3.4.2. ZAŤAŽENIE ÚZEMIA HLUKOM

Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku doprava, najmä cestná a železničná. Zvýšená hladina hluku v dotknutom území je dokumentovaná najmä pozdĺž ciest a železnice. Ďalšie zdroje hluku sú bodové zdroje, emitované z prevádzok výrobných a obchodných zariadení. Tieto však v prevažnej miere nie sú emitované do širšieho okolia a vnímané sú len v najbližšom okolí samotného zdroja.

3.4.3. ZNEČISTENIE PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD

Kvalita povrchových vôd

Kvalita vody na prírodných vodných plochách závisí najmä od počasia a od samočistiacich schopností jednotlivých lokalít. Na prírodných vodných plochách môže kontaminácia pochádzať z odpadových komunálnych vôd, zvierat ale aj nekontrolovaného hromadenia odpadov a

využívania lokalít. Tieto faktory majú vplyv na mikrobiologickú, chemickú aj senzorickú kvalitu vody na kúpanie a preto je nevyhnutná jej pravidelná kontrola.

V roku 2010 bola v čiastkovom povodí Moravy sledovaná kvalita povrchovej vody v 28 monitorovaných miestach z toho v 26 kvalita nevyhovovala v jednom alebo viacerých ukazovateľoch. Všetky požiadavky na kvalitu povrchovej vody pre všeobecné ukazovatele (časť A) boli splnené len v 2 monitorovaných miestach Stupavský potok – nad Borinkou a Myjava – nad Starou Myjavou. V blízkosti sa nenachádza žiadny bodový ani difúzny zdroj znečistenia, preto patria k tokom s najlepšou kvalitou vody v povodí.

Na hornom úseku Moravy, v Brodskom, bol prekročený limit aj pre AOX pravdepodobne ako dôsledok vypúšťania chladiacich vôd z elektrárne Hodonín. Zo syntetických látok bol prekročený limit ročného priemeru pre ukazovateľ kyanidy celkové. Z hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov prekročený limit ukazovateľa chlorofyl-a, ako jedného z prejavov eutrofizácie.

Tab. 10 Ukazovatele nespĺňajúce kvalitatívne požiadavky podľa jednotlivých častí prílohy č. 1 k NV 269/2010 Z. z. v toku Morava

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
časť A (všeobecné ukazovatele)	N-NO ₂ , NEL	N-NO ₂	N-NO ₂	N-NO ₂	N-NO ₂	N-NO ₂
časť C (syntetické látky)	RP	RP	DEHP, RP	RP, 4-metyl-2,6-terc-butylfenol,		
časť E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele)	chlorofyl-a, ABUfy,	chlorofyl-a, ABUfy, TKB	ABUfy, KB, TKB, EK	chlorofyl-a, ABUfy,	chlorofyl-a, ABUfy,	chlorofyl-a, ABUfy,

Vysvetlivky: ABUfy-abundancia fytoplanktónu, KB-koliformné baktérie, TKB-termotolerantné koliformné baktérie, EK-črevné enterokoky, DEHP-bis(2-etylhexyl)-ftalát, Benzo(g,h,i)perylén+Indeno(1,2,3-cd)pyrén (RP), NEL-nepolárne extrahovateľné látky, N-NO₂-dusitanový dusík

Kvalita podzemných vôd

Na Slovensku v urbanizovaných oblastiach pretrváva nepriaznivý stav kvality podzemných vôd. Problematickými ukazovateľmi s najčastejšie prekračovanými limitnými hodnotami kvality sú Fe, Mn a NELUV. Časté prekračovanie nadlimitných koncentrácií Fe má nepriaznivý vplyv na kyslíkový režim, pri ktorom dochádza k mobilizácii ťažkých kovov. Podzemné vody sú ohrozené okrem prirodzených zdrojov znečistenia, aj plošným znečistením z poľnohospodárstva, priemyslu a obývanosťou územia. Za ďalšie faktor znečisťovania podzemných vôd môžeme považovať aj infiltrujúce zrážkové vody, ktoré môžu potencionálne obsahovať určité množstvo naviazaných znečisťujúcich látok.

Podzemné vody z podzemných pomoravských zdrojov infiltrujúcich z rieky Morava možno označiť ako vápenato-hydrogenuhličitanového typu s veľmi harmonickým zložením obsiahnutých látok. Prognóza vývoja kvality podzemnej vody v povodí Moravy, kde je rieka Morava hlavným zdrojom dotácie podzemnej vody aluviálnej nivy, nepredpokladá krátkodobu významný priaznivý vývoj. Nepriaznivé najmä technologické vlastnosti podzemnej vody je stav trvalý, preto je aj v budúcnosti nutná úprava surovej vody. Avšak výsledky sledovaní preukázali dobrú samočistiacu schopnosť horninového prostredia.

Priamo v hodnotenom území ani v jeho blízkosti sa nenachádza objekt monitorovacej siete kvality podzemných vôd.

3.4.4. KONTAMINÁCIA HORNINOVÉHO PROSTREDIA A PÔDY

Pôdy v oblasti sú už dlhodobo vystavené emisnému vplyvu z viacerých zdrojov. Najväčší podiel na ich kontaminácii majú emisie pochádzajúce z chemického a strojárkeho priemyslu, komunálnej sféry a poľnohospodárskej výroby.

Z monitorovaných rizikových stopových prvkov v pôdach je obsah kadmia, olova, chrómu, niklu, medi a zinku na úrovni prirodzených, alebo len veľmi málo zvýšených obsahov, v každom

prípade pod hygienickým limitom. Relatívne veľmi mierne zvýšenie, ale rovnako pod hygienickým limitom je v obsahu polycyklických aromatických uhľovodíkov a ortutí.

Vyšší obsah kontaminujúcich látok v pôde môže byť spôsobený prirodzene zvýšeným obsahom prvkov vplyvom geochemických anomálií (napr. v okolí rudných ložísk), vplyvom globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov (prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As), vplyvom regionálnych zdrojov znečistenia (rôzne druhy priemyslu a teplárne), vplyvom poľnohospodárskej výroby (najmä na obsah Cd z fosforečných hnojív) a nakoniec vplyvom emisií z dopravy.

Poľnohospodárska pôda v okolí Gbelov je v závislosti na klimatických podmienkach ohrozená vodnou a veternou eróziou zapríčinenou nevyhovujúcim usporiadaním štruktúry krajiny. V období socializácie a intenzifikácie poľnohospodárstva vzrástla neúmerne výmera ornej pôdy na úkor erózií odolnejším pasienkom a lúkam a to hlavne v pahorkatinnej časti okresu. Tento jav spolu so zavedením veľkoplošného systému obhospodarovania pôdy a odstránením rozptýlenej kroviny a vysokej vegetácie, zhutnením podorničia, zdegenerovaním oživenej vrchnej vrstvy pôdy, používaním vysokých dávok priemyselných hnojív a chemikálií na výživu a ochranu pestovaných plodín radikálne zmenil mikrobiálny život v pôde ako aj jej retenčnú schopnosť a tým sa urýchlil povrchový a podpovrchový odtok vody a živín.

Pôdy v hodnotenej oblasti sú dlhodobo vystavené aj emisnému vplyvu z viacerých zdrojov. Najväčší podiel na ich kontaminácii majú emisie pochádzajúce z chemického a strojárkeho priemyslu, komunálnej sféry a poľnohospodárskej výroby.

3.4.5. POŠKODENIE VEGETÁCIE A BIOTOPOV

Škodliviny v ovzduší poškodzujú aj vegetáciu, a to často krátko vo väčšej miere ako živočíšne organizmy. Tuhé imisie usadené na povrchu rastlín vplývajú na príjem energie, obmedzujú dýchanie, upchávajú prieduchy tuhými časticami. Podľa citlivosti na exhaláty možno rastliny deliť nasledovne (začínajúc od najcitlivejších): ihličnaté dreviny, listnaté dreviny, viacročné byliny, jednoročné byliny.

Veľkým problémom je aj poškodzovanie stanovištných podmienok drevín, porušenie vhodnej štruktúry lesných porastov, odumieranie koreňového systému. Ako základný symptóm hodnotenia zdravotného stavu lesov sa používa strata asimilačných orgánov (SAO) – defoliácia (odlistenie). Stromy sa zatriedujú do medzinárodne stanovenej 5 – triednej stupnice poškodenia: 0 – bez defoliácie (0-10% SAO), 1 – slabo defoliované (11-25% SAO), 2 – stredne defoliované (26-60% SAO), 3 – silne defoliované (61-90% SAO), odumierajúce a mŕtve stromy (91-100% SAO). V riešenom území sa lesné porasty nenachádzajú.

V urbánnom prostredí existuje množstvo faktorov, ktoré negatívne pôsobia na mestskú zeleň. S postupom času, so stále väčším a rýchlejším rozvojom sídel a vôbec celkovej urbanizácie je toto pôsobenie viditeľnejšie na samotných drevinách. Podľa pôvodu a spôsobu vplyvu na dreviny môžeme tieto činitele rozdeliť na biotické a abiotické. Oba činitele pôsobia v mnohých interakciách, pričom ich vzájomné pôsobenie ešte znásobuje škodlivý účinok jedného z nich. Okrem toho každý zo spomínaných negatívnych faktorov pôsobí rôznym spôsobom, a to mechanicky alebo fyziologicky. Keďže činitele pôsobia vzájomne, je ťažké určiť, ktorý z nich je primárnou príčinou negatívneho pôsobenia.

Biotické činitele - sem môžeme zaradiť: vírusy, mykoplazmy, baktérie, huby, parazitické rastliny, hmyz, stavovce, a v neposlednom rade človeka, ktorý svojou činnosťou priamo alebo nepriamo podporuje vznik a vplyvy spomínaných činiteľov. Biotický faktor ohrozujúci urbánnu vegetáciu môžu predstavovať i invázne druhy rastlín, ktoré oslabujú, niekedy až ničia okolité dreviny.

Abiotické činitele - sem môžeme zaradiť pôsobenie nasledovných činiteľov: vietor, sneh, námraza, ľadovec, elektrické výboje, žiarenie, teplota, vlhkosť, živiny, a cudzorodé látky.

Na ohrození vegetácie širšieho okolia územia sa podieľa viacero negatívnych faktorov – priemyselné emisie, dopravné exhaláty, lesohospodárske faktory a pod. Vplyv týchto faktorov zhoršuje celkovú vitalitu vegetácie, predovšetkým lesných spoločenstiev. Lesné ekosystémy územia sú tiež ohrozované ťažbou dreva, nezodpovedajúcou prirodzeným podmienkam – výrub prirodzených spoločenstiev a ich nahradzovanie umelými kultúrami.

3.4.6. SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný rôznymi faktormi. Medzi hlavné faktory patrí kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa odhaduje na 15 – 20%. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou.

Základným ukazovateľom životných podmienok je stredná dĺžka života. V rámci okresov Trnavského kraja v rokoch 1996 až 2000 dosahoval najvyššiu strednú dĺžku života u mužov i žien okres Piešťany a najnižšie v okrese Dunajská Streda, Galanta a Senica. V roku 2007 sa pohybovala stredná dĺžka života pri narodení u mužov v okrese Skalica v intervale od 70,1 do 71,0 rokov a u žien od 77,6 do 78,5 rokov.

Vo všeobecnosti sa uvádza, že prostredie je determinantom zdravia, z ktorého najznámejšiu skupinu tvoria determinanty demografické a biologické (vek, pohlavie, národnosť a iné), socio-ekonomické (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty a iné), prostredie (životné a pracovné) a zdravotníctvo.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Trnavský kraj vzhľadom k pomerne nepriaznivej vekovej štruktúre obyvateľstva patrí k regiónom s vysokou mortalitou. Najvyššiu úmrtnosť dosahujú okresy Skalica, Senica a Galanta. Najnižšiu okresy Dunajská Streda a Trnava.

Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy apod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 95 percent všetkých úmrtí. Taká je situácia aj v Trnavskom kraji, okrese Skalica i v meste Holíč. V poslednom období – podobne ako v celej republike aj v okrese Skalica je zaznamenaný rapidný nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej.

Tab. 11 Najčastejšie príčiny smrti v Trnavskom kraji za rok 2016 (www.infostat.sk)

Číslo podľa MKCH	Príčina smrti	Počet úmrtí
I. kapitola	Infekčné a parazitárne choroby	43
II. kapitola	Nádory	1 512
III. kapitola	Choroby krvi a krvotvorných orgánov a daktoré poruchy imunitných mechanizmov	2
IV. kapitola	Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok	119
V. kapitola	Duševné poruchy a poruchy správania	33
VI. kapitola	Choroby nervového systému	176
IX. kapitola	Choroby obehovej sústavy	2 566
X. kapitola	Choroby dýchacej sústavy	365
XI. kapitola	Choroby tráviacej sústavy	305
XII. kapitola	Choroby kože a podkožného tkaniva	9
XIII. kapitola	Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva	1
XIV. kapitola	Choroby močovej a pohlavnej sústavy	105
XV. kapitola	Ďarchavosť, pôrod a popôrodie	2
XVI. kapitola	Daktoré choroby vznikajúce v perinatálnej perióde	8
XVII. kapitola	Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie	10
XVIII. kapitola	Subjektívne a objektívne príznaky, abnor. klinické a laborat. nálezy nezatriedené inde	57

XIX. kapitola	Poranenia, otravy a daktoré iné následky vonkajších príčin	266
XX. kapitola	Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	266
Spolu		5 597

4. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

4.1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

Vzhľadom na schválenie žiadosti o upustenie od variantného riešenia (viď textové prílohy k tomu zámeru činnosti) sú požiadavky na vstupy aj údaje o výstupoch prezentované len pre realizačný variant a nulový variant, tzn. stav kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

4.1.1. ZÁBER PÔDY

Umiestnenie navrhovanej činnosti je v Trnavskom samosprávnom kraji, okrese Skalica v meste Gbely, v katastrálnom území Gbely. Navrhovaná činnosť bude prebiehať v bývalom priemyslovom objekte tehelne Gbely, ktorý nie je v súčasnosti využívaný.

Parcely určené pre zámer sú klasifikované ako ostatná plocha, o celkové výmere 31 459 m². Predmetné parcely sú v majetku investora zámeru.

Vplyvom realizácie zámeru nedôjde k záberu poľnohospodárske pôdy alebo lesnej pôdy, predmetné pozemky majú charakter ostatných plôch. V rámci navrhovaného zámeru môže dôjsť k výrubu náletových drevín. Pri výrube sa bude postupovať v zmysle platnej legislatívy.

V súčasnosti sú pozemky dotknutých parciel zastavané stávajúcou zástavbou objektov bývalej tehelne Gbely. Klasifikácia parciel na ktorej sa bude navrhovaná činnosť nachádzať je v rámci územného plánu mesta Gbely v znení zmien a doplnkov z funkčného využitia územia klasifikovaná nasledovne:

- Plochy priemyselnej, stavebnej výroby a výrobných služieb
- Dobývací priestor povrchového ložiska tehliarskej suroviny

Napojenie na dopravný systém je riešené areálovou komunikáciou s následným napojením na križovatku z cesty III/1155 Gbely – Smolinské – Šaštín – Stráže.

Vstup do areálu bude zabezpečený cez mostovú váhu s napojením na stávajúci komunikačný systém.

Lokalita navrhovanej činnosti nie je súčasťou chránených území (pro územie platí 1. stupeň ochrany, mimo území európskeho významu, navrhovaných a vyhlásených chránených vtáčích území a chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).

V riešenom území sa nenachádza žiadna kultúrna pamiatka.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k spätnému zasypávaniu depresie vzniknutej v dobývacom priestore Gbely I. na pozemkoch parc. č. 2860/10, 2860/19, 2860/20 a 2860/21 v k. ú. Gbely a následnej rekultivácii tohto priestoru, ktorý slúžil na ťažbu tehliarskej suroviny. Územie bolo silne pozmenené ťažbou a po ukončení rekultivácie bude územie navrátené do stavu, ktorý umožní ďalšie ekonomické využitie pozemkov. Technická rekultivácia (s využitím odpadov na spätné zasypávanie) má charakter agromelioračných prác za účelom vytvorenia pôdneho profilu zodpovedajúceho hrúbke a charakteru pôvodného stavu fyzikálnych vlastností pôd v tomto území. Výmera pozemku určeného k likvidácii a rekultivácii predstavuje cca 31 459 m².

V prípade nulového variantu zostane územie po ukončení ťažby v rovnakom stave ako v súčasnosti tzn. bez rekultivácie. To predstavuje vyťažený ložiskový priestor, v ktorom v

dôsledku ťažby tehliarskej suroviny vznikli priehlbne pod úrovňou okolitého terénu s hĺbkou 30 v najhlbšej časti hliniska. Takýto stav nie je z viacerých hľadísk vyhovujúci. Jednotlivé dôsledky ponechania územia v takomto stave budú bližšie popísané v ďalších kapitolách tohto dokumentu.

Realizačný variant predstavuje v tomto prípade rekultivované územie vyťaženého ložiska v dobývacom priestore Gbely I., pozemky budú po ukončení prác využité pre ďalšie ekonomické použitie.

4.1.2. ZDROJE A SPOTREBA VODY

Voda je využívaná pre sociálne potreby zamestnancov a pre technologické potreby na skrúpanie odpadov pri ukladaní, a kropením vnútro areálových komunikácií.

Pre sociálne potreby sa predpokladá spotreba do 100 m³/rok. Sociálne zariadenie a šatne zamestnancov pre zariadenia sú umiestnené v prevádzkovej budove, ktorá je napojená na jestvujúci zdroj pitnej vody pre sociálne účely a tiež je zabezpečené odvedenie splaškových odpadových vôd cez verejnú splaškovú kanalizáciu.

Pre skrúpanie sa predpokladá spotreba do 200 m³/rok. Množstvo takto použitej vody bude závisieť na klimatických podmienkach, pri ktorých budú odpady ukladané, na vlastnostiach odpadov, spotreba vody sa tak môže výrazne líšiť.

4.1.3. SUROVINOVÉ ZABEZPEČENIE

Vyťažením suroviny vznikla v minulosti v teréne výrazná depresia. Zámerom navrhovateľa je rekultivácia tejto depresie. Z pohľadu legislatívy odpadového hospodárstva ide o činnosť spätného zasypávania odpadmi podľa § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

V kontexte predmetu navrhovanej činnosti sa surovinovými zdrojmi pre spätné zasypávanie rozumejú odpadová zemina a inertné odpady. Tieto sú v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov definované nasledovne:

Tab. 12 Záujmové druhy odpadov navrhované pre spätné zasypávanie

Kód druhu odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
17 01 03	Škridly a obkladový materiál a keramika	O
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O

Odpady uvedené v tabuľke vyššie sú v súlade so zoznamom odpadov uvedených v § 20 ods. (3) vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, kde sú definované odpady určené (vhodné) pre spätné zasypávanie.

Celkové množstvo zhodnoteného odpadu bude predstavovať cca 500 000 ton. Spätné zasypávanie odpadmi bude prebiehať v časovom horizonte zhruba 10 rokov, tzn. ročne dôjde k zhodnoteniu cca 50 000 ton/rok.

Bývalý dobývací priestor nie je možno zaplniť inými typmi materiálu ako odpady. Dobývací priestor je úplne vyťažený a výroba ukončená, pre jeho zasypanie nemožno použiť napr. nevhodný materiál ostatných plôch dobývacieho priestoru, alebo odpady vzniknuté z výroby. Vzhľadom k dlhodobému ukončeniu prevádzky tehelne, iný variant ako použitie odpadu nie je vhodný.

Dôležitou vlastnosťou, ktorú budú všetky odpady určené pre spätné zasypávanie musieť spĺňať je ich inertnosť. Uvedené druhy odpadov sú preukázateľne inertné a teda vhodné na ukládanie

do prostredia vyťaženého lomu. V prípade, že počas niekoľkostupňovej vstupnej kontroly vznikne pochybnosť o zložení privezeného odpadu alebo jeho vlastnostiach bude takýto odpad ďalej laboratórne analyzovaný a uložený bude až po preukázaní vyhovujúcich vlastností. V opačnom prípade ho bude dodávateľ povinný na vlastné náklady odviezť a zabezpečiť jeho zneškodnenie.

Pre účely spätného zasypávania sa navrhujú výhradne odpady uvedené v § 20 ods. 3 vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, ktoré sú určené (vhodné) pre spätné zasypávanie. Pre zhodnotenie odpadov bude prevádzkovateľ dobývacieho priestoru musieť požiadať o súhlas Okresného úradu v sídle kraja na využívanie odpadov na spätné zasypávanie v zmysle § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

Vzhľadom na vyššie uvedené má navrhovateľ za to, že navrhovaný spôsob vyplnenia vyťažených priestorov v bývalom dobývacom priestore Gbely I navrhovaným sortimentom zhodnotiteľných odpadov podľa § 20 ods. (3) vyhlášky č. 371/2015 Z. z. je najpriateľnejším spôsobom z hľadiska životného prostredia pre následné ekonomické využitie pozemkov.

4.1.4. ENERGETICKÉ ZDROJE

Spotreba elektrickej energie je pre potreby prevádzky vrátnice, mostové váhy a osvetlenie areálu. Uvažuje sa s napojením elektrickej energie na existujúcu prevádzku navrhovateľa v rámci uzemní.

Telefónne spojenie bude zabezpečené niektorým z mobilných operátorov.

4.1.5. DOPRAVNÉ RIEŠENIE

Nasledujúce údaje vychádzajú z dokumentu „Likvidácia časti hliniska v dobývacom priestore Gbely I.“.

Areál bývalého dobývacieho priestoru Gbely I., je dopravne napojený na dopravný systém areálovou komunikáciou bývalej priemyselnej prevádzky s následným napojením na križovatku z cesty III. triedy č. 1155.

Vstup do areálu bude zabezpečený cez mostovú váhu s napojením na stávajúci komunikačný systém.

Komunikácia a pohyb vozidiel v dobývacom priestore sa riadi dopravnými značkami. Vstup cudzích vozidiel, okrem vlastných vozidiel organizácie a spolupracujúcich firiem, je zakázaný. Rovnako aj pohyb a vstup cudzích osôb je do bývalého ťažobného priestoru zakázaný. Šírka komunikácie pre jednosmerný pohyb vozidiel je najmenej 3 m, pre obojsmerný je minimálne 6 m.

Komunikácie v rámci bývalého dobývacieho priestoru musia byť udržiavané v dobrom stave aby bol zabezpečený bezpečný pohyb vozidiel. Zvlášť je potrebné dodržiavať dopravné značenia v areáli. Najvyššia dovolená rýchlosť je 20 km/h.

Bilancia nákladnej dopravy

V záujme získania najnepriaznivejšieho stavu navrhovanej činnosti budeme pri dopravnej bilancii uvažovať teoretický najnepriaznivejší stav na úrovni 50 000 ton odpadu za rok, ktorý sa privezie do areálu dobývacieho priestoru z externých zdrojov.

Doprava vstupných surovín v podobe záujmového sortimentu odpadov bude do areálu zariadenia zabezpečená dodávateľskými subjektmi, nákladnou dopravou vo vozidlách určených na tento účel, ktorých užitočné zaťaženie dosahuje cca 25 t.

Prognóza počtu jász nákladných vozidiel za deň bola vykonaná na základe materiállovej bilancie a očakávanej prepravnej kapacity nákladných vozidiel. Za počet dní určených na prepravu v roku bol zvolený počet 240 dní, čo zodpovedá 5 pracovným dňom v každom kalendárnom týždni roka, nakoľko nie je možné aby ťažká nákladná preprava prebiehala aj počas víkendov (zákaz pre nákladné vozidlá nad 7,5 t).

Intenzita nákladnej dopravy v súvislosti s navrhovanou činnosťou počas jej realizácie je závislá na celkovom množstve ukladaného odpadu a na časovom horizonte jednotlivých dodávok. V priemere možno predpokladať dopravné zaťaženie súvisiace s navrhovanou činnosťou bilancovať nasledovne:

- obvyklý počet jazd nákladných vozidiel: cca 28 NA/deň (súčet príchodov i odchodov)
- obvyklý počet jazd osobných vozidiel (súčet príchodov i odchodov): cca 10 OA / deň (súčet príchodov i odchodov)

4.1.6. NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY

Počas prevádzky budú nároky na pracovné sily spojené s ukladaním odpadov, či sa bude jednať o jednozmennú resp. dvojzmennú prevádzku, s pracovným fondom 8,50 hod./deň. Pre navrhovanú činnosť budú potrebné 2 pracovné miesta.

4.2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Vzhľadom na schválenie žiadosti o upustenie od variantného riešenia (viď textové prílohy k tomu zámeru činnosti) sú požiadavky na vstupy aj údaje o výstupoch prezentované len pre realizačný variant a nulový variant, tzn. stav kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

4.2.1. OVZDUŠIE

Z hľadiska pôsobenia navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia sa na znečistení ovzdušia budú podieľať plynné znečisťujúce látky a tuhé znečisťujúce látky z:

- plošných stacionárnych zdrojov – miesta spätného zasypávania s príslušnými mechanizmami;
- mobilných zdrojov – nákladné vozidlá prevážajúce odpad pre spätné zasypávanie a rekultivačný materiál.

K znečisťovaniu ovzdušia bude dochádzať znečisťujúcimi látkami obsiahnutými vo výfukových exhalátoch spaľovacích motorov a to najmä CO, NO_x, prchavými organickými látkami (VOC), z čoho najrizikovejšiu zložku predstavuje benzén, tuhými časticami PM (najmä frakcie PM₁₀) z motorových vozidiel a mechanizmov a tuhými znečisťujúcimi látkami vznikajúcimi ako resuspendované emisie pri suchom počasí. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu prác, ročného obdobia, poveternostných podmienok apod. Pri preprave je nutné zabezpečiť pravidelné čistenie kolies áut a vozovky, aby sa zabránilo zvýšenej prašnosti.

Ukončenú činnosťou v dobývacom priestore Gbely I možno podľa vyhlášky č. 410/2012 Z. z. kategorizovať nasledovne:

3. *Výroba nekovových minerálnych produktov*

3.11 *Ťažba a spracovanie silikátových surovín a iných surovín na výrobu stavebných materiálov alebo s iných priemyselne využívaných materiálov okrem stavebného piesku a štrku v mokrom stave (prahová kapacita pre stredný zdroj > 0)*

V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti (rekultivácie lomu v dobývacom priestore Gbely I. za použitia odpadov určených na spätné zasypávanie) nevznikne v predmetnom území nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Pre navrhovanú činnosť budú naďalej aktuálne všeobecné požiadavky na zdroje znečisťovania ovzdušia uvedené v prílohe č. 3 k vyhláške č. 410/2012 Z. z. – Všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky a to najmä:

- bod 1.2.7 Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu.
- bod 1.2.8 Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania.

Vplyv dopravy na ovzdušie

Vplyv dopravy v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti možno hodnotiť čiastočne významný a akceptovateľný, vzhľadom na uvedený počet prejazdov nákladných vozidiel do/z riešeného areálu dobývacieho priestoru.

V prípade nulového variantu územie zostane v stave, v akom sa nachádza po ukončení ťažby cca v roku 2005, tzn. bez ďalšieho pozitívneho využitia.

V prípade realizačného variantu bude pri realizačných prácach spôsobovaná mierne zvýšená prašnosť z dôvodu manipulácie s prašným materiálom a rovnako budú mierne navýšené emisie spôsobené dopravou a činnosťou mechanizmov. Po celkovom ukončení rekultivácie lomu budú tieto vplyvy eliminované.

4.2.2. VODY

Navrhovaná činnosť neprodukuje odpadové vody. Jednou zo základných požiadaviek na ukladanie odpady je ich inertnosť vo vodnom prostredí.

Vzhľadom na prítomnosť mechanizmov a automobilov je na mieste predpoklad, že by mohlo dôjsť ku kontaminácii podzemných vôd vplyvom únikov prevádzkových kvapalín. V prípade správneho používania a pravidelnej údržby týchto mechanizmov je však toto riziko minimálne a na úrovni bežných priemyselných činností.

Prevádzka danej technológie má nároky len na spotrebu pitnej vody pre pitné a hygienické účely pre 3 zamestnancov s čím súvisí aj produkcia odpadových splaškových vôd. Orientačná spotreba vody na jedného pracovníka a menu predstavuje 80 l/deň. Pre 240 prevádzkových dní v roku to predstavuje spotrebu cca 58 m³/rok. Odhad množstva splaškových vôd je rovnaké ako potreba pitnej vody.

Sociálne zariadenie a šatne zamestnancov pre zariadenia sú umiestnené v prevádzkovej budove, ktorá je napojená na jestvujúci zdroj pitnej vody pre sociálne účely a tiež je zabezpečené odvedenie splaškových odpadových vôd cez verejnú splaškovú kanalizáciu.

Nároky na vodu vznikajú za účelom zníženia prašnosti, t.j. v súvislosti s kropením stavebných odpadov v procese ich ukladania v prípade zvýšenej prašnosti (horúce obdobie, silný vietor) a kropením vnútro areálových komunikácií. Produkcia odpadových vôd z navrhovaného technologického procesu sa neočakáva.

Zrážkové vody sa prirodzene vsakujú do ukladateľných materiálov a do terénu. Zo spevnených plôch potom voľne odteká na okolitý terén, ktorý je tvorený trávnatými plochami, prípadne plochami s porastom, ktoré umožňujú vsakovanie dažďových vôd.

4.2.3. ODPADY

V rámci prípravy zámeru nebude vykonávaná výstavba, okrem inštalácie novej váhy. Nebudú tak vznikať odpady z výstavby.

Zariadenie bude tvorené vonkajšími plochami Cihelny, určenými na ukladanie odpadov podľa podmienok uvedených v schválenom prevádzkovom poriadku, administratívnu budovu a automobilovú váhu umiestnenou na komunikácii vo vnútornom areáli s el. výstupom na PC referenta (zváženie plného pri vjazde a prázdneho vozidla pri odchode). Sociálne zázemie pre zamestnancov je súčasťou administratívnej budovy. Vjazd do areálu je umožnený hlavnou vstupnou bránou.

V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú odpady vznikajúce prevádzkou navrhovanej činnosti zaradené nasledovne:

Odpady, ktoré môžu vzniknúť vytriedením z prijímaných odpadov sú uvedené v nasledujúcom prehľade. Odpad k.č. 17 09 04 môže vzniknúť iba v prípade nehody, napr. dopravného

prostriedku.

Tab. 13 Odhadované množstvá odpadov vznikajúcich počas prevádzky (vytriedením)

Kód druhu odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Odhadované množstvo (t/rok)	Zapôsob nakladanie s odpadom
17 01 01	betón	O	20	R12, R5
17 02 01	drevo	O	5	R1, D0
17 02 02	sklo	O	0,1	R5
17 02 03	plasty	O	0,5	D1
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O	0,5	R3, D1
17 08 02	stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	O	0,1	D1
17 09 03	iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce nebezpečné látky	N	1	D1
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	1	D1

Z hľadiska odpadov, bude mať realizačný variant, pri dodržaní všetkých ustanovení dotknutých právnych predpisov pri nakladaní s odpadom, minimálny vplyv na životné prostredie.

4.2.4. HLUK A VIBRÁCIE

V súvislosti s navrhovanou činnosťou možno očakávať istý nárast intenzity hluku a vibrácií v dôsledku činnosti mechanizmov a automobilovej dopravy.

Zdroje hluku s najvýznamnejšími hlukovými emisiami budú predstavovať doprava odpadov nákladnými vozidlami a nakládka a ich presun v rámci bývalého dobývacieho priestoru a blízkeho okolia. Práce sa budú vykonávať ťažkou mechanizáciou, ako sú buldozéry, bagre a iné mechanizmy. Nárast hlukovej hladiny pri nasadení viacerých strojov nemá lineárny aditívny charakter. Možno predpokladať, že pri nasadení viacerých strojov narastie hluková hladina na hodnotu 90 až 95 dB(A). Nárast hlukovej hladiny bude závisieť od organizácie prác, rozsahu nasadenia ťažkej techniky a dĺžky činnosti. Hlučné činnosti je potrebné vykonávať len počas pracovného týždňa v čase od 7:00 do 18:00 hod. Pri prácach je nutné používať zariadenia v dobrom technickom stave, ktoré neprodujú nadmerný hluk. V prípade nevyhnutného použitia nadpriemerne hlučných mechanizmov na zníženie hlukovej záťaže zabezpečiť vhodné protihlukové opatrenia (napr. koordinácia súčinnosti strojov, vhodná pozícia mechanizmov a pod.). Vplyv hluku bude obmedzený predovšetkým na priestor dobývacieho priestoru a časovo obmedzený na dobu realizačných prác.

Tab. 14 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kategória územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Referenčný časový interval	Prípustné hodnoty (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov L _{Aeq,p}
			Pozemná a vodná doprava ^{b) c)} L _{Aeq,p}	Železničné dráhy ^{c)} L _{Aeq,p}	Letecká doprava		
					L _{Aeq,p}	L _{ASmax,p}	
I.	Územie s osobitou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45

	areály	noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} rekreačného územia	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II. v okolí ^{a)} diaľnic, ciest I. a II. triedy miestnych komunikácií s hromadnou dopravou železničných dráh a letísk, mestské centrá	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

Pozn.:

- a) Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén.
- b) Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.
- c) Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
- d) Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania (napríklad školy počas vyučovania).

Určujúcou veličinou hluku vo vonkajšom prostredí je pri hodnotení ekvivalentná hladina A zvuku LAeq pre deň, večer a noc, pričom prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí stanovuje vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. V zmysle citovanej vyhlášky možno stanoviť pre územie dobývacieho priestoru kategóriu územia IV - územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov, kde sú prípustné hodnoty hluku z dopravy a hluku z iných zdrojov 70 dB. Priemyselný hluk, ktorý je produkovaný prevádzkou v dobývacom priestore považujeme v zmysle platnej legislatívy za hluk z iných zdrojov. Obytné územie je podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. zaradené do II. kategórie územia. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku sú uvedené v tabuľke vyššie.

Pri vykonávaní rekultivačných prác nie je predpoklad vzniku vibrácií, ktoré by ovplyvnili najbližšiu obytnú zónu. Hluk a vibrácie budú najviac pociťovať pracovníci obsluhujúci ťažké mechanizmy používané pri rekultivačných prácach. Vplyv týchto zdrojov bude podľa predpokladov len krátkodobý (tzn. nie trvalý) a časovo nespojitý.

Dobývací priestor spolu s miestnymi bariérovými prvkami akými sú napr. terénne nerovnosti, umelý zemný val, stavby a vegetácia vytvára dostatočnú elimináciu šírenia hluku a vibrácií. Vplyv hluku na obytnú zástavbu mesta Gbely bude tak minimálny.

Predpokladáme, že príspevok hluku a vibrácií z automobilovej dopravy bude mať na obyvateľov mesta Gbely a ďalších okolitých obcí minimálny dopad, pretože intenzita dopravy z prevádzky predstavuje len zlomok celkovej intenzity na ceste III. triedy č. 1155 (viď Celoštátne sčítanie dopravy v roku 2015, úsek 85951).

Pri nulovom variante nebude potrebné vykonávať ďalšie činnosti, úroveň hluku z dopravy a činnosti mechanizmov bude v tomto prípade nulová.

Pri posudzovanom realizačnom variante dôjde k navýšeniu intenzity dopravy a s tým spojenému navýšeniu intenzity hluku a vibrácií. Toto navýšenie však nebude predstavovať významný vplyv na obyvateľov mesta Gbely a jej okolia. Hluk z tejto činnosti bude obmedzený iba na dobu realizačných prác.

4.2.5. ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA

V rámci navrhovanej činnosti nebudú používané alebo inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia v zdraví škodlivej intenzite.

4.2.6. TEPLO, ZÁPACH A INÉ VÝSTUPY

Šírenie zápachu a tepla v takých koncentráciách, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody obyvateľov v najbližšom okolí nepredpokladáme, navrhovaná činnosť nemá žiadny súvis s produkciou tepla a zápachu.

4.2.7. VYVOLANÉ INVESTÍCIE

V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti sa v súčasnom štádiu poznania územia nepredpokladajú preložky existujúcich sietí infraštruktúry ani iné vyvolané investície. Žiadny iný zásah v dotknutom území ani žiadna zmena, ktorá by bola spôsobená realizáciou navrhovanej činnosti sa neočakáva.

4.3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

4.3.1. VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF

Dlhodobá ťažobná činnosť spôsobuje postupné zmeny reliéfu dotknutej krajiny. Samotná navrhovaná činnosť nespôsobí zhoršenie jestvujúceho stavu prírodného prostredia. Navrhovaná činnosť nemá za následok žiadny dodatočný záber pôdy. Na spätné zasypávanie sa bude využívať výlučne nezávadný a pre životné prostredie vhodný inertný odpad v súlade s platnými predpismi zákona o odpadoch.

Zámer bude prevádzkovaný na existujúcich ostatných plochách, nie je potreba záberu žiadnej poľnohospodárskej pôdy, či lesných pozemkov. Pri bežnej prevádzke sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na poľnohospodárskou pôdy a lebo na lesné pozemky.

Z hľadiska kontaminácie horninového prostredia rizikový činiteľ predstavuje predovšetkým zlyhanie techniky a mechanizácie použitej za účelom spätného zasypávania a rekultivačných prác, v dôsledku ktorého by mohlo dôjsť k úniku ropných látok z palivových nádrží týchto mechanizmov. Do istej miery tiež za rizikové možno považovať zlyhanie ľudského faktora.

Zaistením dobrého technického stavu používanej techniky a mechanizácie, sa uvedené riziko zníži na prijateľnú mieru. Činnosť nebude mať negatívne vplyvy na horninové prostredie alebo geodynamické javy.

Na geomorfologické pomery bude mať zmena navrhovanej činnosti po uskutočnení rekultivácie významný, trvalý a pozitívny efekt.

Za účelom zamedzenia potenciálnych nepriaznivých vplyvov v tejto oblasti bude potrebné dodržiavať nasledovné opatrenia:

- zhutnenie a urovnanie podkladového terénu,
- úprava a udržiavanie prístupových ciest k záujmovému územiu do bezpečného a zjazdového stavu,
- hutnenie a urovnanie materiálu do požadovaného sklonu,
- zabezpečiť prirodzené odvodnenie záujmového územia na ochranu proti erózii.

Novovzniknutý povrch pôdy musí byť bez hlbokých vyjazdených koľají a iných nerovností rovnomerne zhutnený. Navrhovateľ zabezpečí pravidelnú prehliadku záujmového územia počas výkonu realizačných prác.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na nerastné suroviny, nakoľko tieto boli v dotknutom území, ktoré sa má rekultivovať, vydobyté územie (rozhodnutie o povolení likvidácie časti hliniska v dobývacom priestore Gbely I bolo vydané v marci 2006). Uvedený vplyv možno považovať za irelevantný.

4.3.2. VPLYVY NA POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Z hľadiska hydrogeologického je vyťažené ložisko veľmi jednoduché, na bývalých ťažobných rezoch sa nevyskytujú žiadne vývery podpovrchových vôd. V priestore sa akumuluje atmosférická voda a sčasti v ľavej stene, kde sa nachádzajú prachy a prachové íly sa môže vyskytnúť v období väčších atmosférických zrážok slabé vývery vôd. Atmosférická voda sa odvádzala mimo ťažobného priestoru spádovaním ťažobných rezov, vytváraním kanálov, ktoré odvádzajú do hlavnej záchytnej vodnej nádrže. Tieto opatrenia sú po ukončení ťažby už nefunkčné.

Z hľadiska možnosti ovplyvnenia kvality podzemných vôd sú rizikovými všetky činnosti manipulácie a skladovania a používania látok škodiacich vodám. Zdroje ohrozenia predstavujú všetky zemné a nakladacie mechanizmy pracujúce na báze ropných palív; nákladné automobily; zhromaždisko odpadov a odpadov z údržby v kategórii nebezpečné (batérie a akumulátory, odpadové oleje, pneumatiky, odpad z nanášania náterových hmôt, znečistené textilie).

Možný vplyv na kvalitu podzemných vôd je v kategórii rizík činnosti, napríklad v prípade havarijného úniku ropných látok za spolupôsobenia zrážkových vôd. V štandardných prevádzkových podmienkach nedochádza ku kontaminácii podzemných a povrchových vôd.

Preventívnymi a navrhnutými technickými opatreniami sa výrazne obmedzí aj riziko havárie. Ovplyvnenie prúdenia a režimu povrchových a podzemných vôd navrhovanou činnosťou sa počas bežnej prevádzky nepredpokladá. V súvislosti so stavebnou činnosťou, prevádzkovou dopravou a prevádzkou objektu je opäť možné iba riziko prieniku odpadovej vody alebo kontaminovaných splaškov do podzemných vôd alebo kanalizácie pri havarijných situáciách. Navrhovaná činnosť bude realizovaná tak, aby v prípade havárie eliminovala možnosť kontaminácie povrchových a podzemných vôd. Realizáciou navrhovanej činnosti, vzhľadom k jej umiestneniu, rozsahu a charakteru, režim povrchových ani podzemných vôd predmetnej lokality nebude ovplyvnený, súčasné odtokové pomery nebudú dotknuté.

Navrhovaná činnosť vyžaduje spotrebu technologickej vody, vznikajú nároky na vodu za účelom zníženia prašnosti, v súvislosti s kropením stavebných odpadov v procese ich ukladania v prípade zvýšenej prašnosti a kropením vnútro areálových komunikácií. Ďalej bude požiadavka vody určenej na sociálne a hygienické potreby zamestnancov.

V návrhu rekultivácie sa uvažuje so zavezením ťažobnej jamy inertným odpadom tvoreným rôznymi zrnitostnými frakciami (hrubý úlomkovitý materiál až jemná frakcia). Pri spätnom zasypávaní ťažobnej jamy sa vytvoria nové podmienky pre prúdenie a režim podzemnej vody v tomto mikrorajóne.

Rizikovým faktorom územia je vodná erózia. Dostatočná priepustnosť materiálu použitého pri rekultivácii zároveň zamedzí hromadeniu dažďovej vody v novovzniknutej terénnej depresii a umožní prestup zrážkových vôd do podzemných vôd. V prípade, že sa terén (najvyššia vrstva) zavezie nepriepustnou zeminou, odporúča sa podniknúť opatrenia na odvedenie zrážkových vôd z povrchu. Dostatočná priepustnosť materiálu použitého pri rekultivácii zároveň zamedzí hromadeniu dažďovej vody v novovzniknutej terénnej depresii a umožní prestup zrážkových vôd do podzemných vôd. V prípade, že sa terén (najvyššia vrstva) zavezie nepriepustnou zeminou, podniknú sa technická opatrenia na odvedenie zrážkových vôd z povrchu.

Na základe uvedeného, hodnotíme ovplyvnenie vodných pomerov dotknutého územia ako nevýznamné. Pri bežnej prevádzke je vplyv zámeru na povrchové a podzemné vody nulový.

4.3.3. VPLYVY NA PÔDU

Nulový variant predstavuje variant zachovania územia dobývacieho priestoru v stave po ukončení banskej činnosti tzn. území s výraznou terénnou priehlbínou bez možnosti pozitívneho využitia. Tento stav by bol v prípade nulového variantu trvalý. Z tohto dôvodu hodnotíme vplyv tohto faktoru, ako negatívny, dlhodobý. Nulový variant je tiež nepriaznivý z pohľadu dlhodobého záberu pôdy, bez pozitívneho využitia územia, negatívne ovplyvneného ťažbou.

V prípade realizačného variantu bude zvýšená pravdepodobnosť havarijných situácií v súvislosti s prítomnosťou pracovných mechanizmov. Toto riziko však je minimalizované v prípade dodržiavania všetkých pracovných postupov a predpisov. Z tohto dôvodu ho hodnotíme ako nerelevantné. Ďalším možným potenciálnym faktorom v súvislosti so znečistením pôdy je charakter ukladaných odpadov. Za týmto účelom budú využívané len vhodné nezávadné interné odpady a teda nepredpokladáme veľké riziko znečistenia pôdy v dôsledku realizácie realizačného variantu. Vzhľadom na uvedené hodnotíme tento vplyv ako málo významný nepriaznivý vplyv.

Po ukončení realizačných prác bude dotknuté územie vyrovnané a prebehne na ňom výsev d'atelinotrávnej miešanky na plochách trvalých trávnych porastov. Prítomnosť vegetácie spôsobí, že vrchné časti pôdy budú ochránené pred vplyvom dažďa a vetra, čím sa zlepši ich celková kvalita a zabráni sa nežiadúcim vplyvom. Tento pozitívny vplyv bude trvalý a významný.

Zámer bude prevádzkovaný na existujúcich ostatných plochách, nie je potreba záberu žiadnej poľnohospodárskej pôdy, či lesných pozemkov. Pri bežnej prevádzke sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na poľnohospodársku pôdu a lebo na lesné pozemky.

4.3.4. VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY A ZRANITEĽNOSŤ NAVRHOVANEJ ČINNOSTI VOČI ZEMNE KLÍMY

Pri realizácii zámeru nedochádza k záberu ornej pôdy. Nulový variant v tomto prípade predstavuje situáciu, v ktorom by územie bolo ponechané v stave, v ktorom sa bude nachádzať po ukončení ťažby. Tento stav je charakteristický prítomnosťou otvorenej depresie po ťažbe, bez možnosti pozitívneho využitia. Takýto stav nie je z pohľadu vplyvov a na klimatické pomery a odolnosti voči zmenám klímy priaznivý. Keďže takýto stav by bol v prípade nulového variantu trvalý, hodnotíme tento vplyv ako negatívny, dlhotrvajúci vplyv.

V prípade realizačných prác u realizačného variantu nepredpokladáme významný vplyv na klimatické pomery a odolnosť voči zmene klímy. V etape realizačných prác preto hodnotíme tento vplyv ako nerelevantný. Po ukončení prác a obnovení kvality pôdy v dotknutom území bude mať územie charakter zatravnenej plochy, ktorá bude priaznivo vplyvať na reguláciu vlhkosti a stav mikroklimy v predmetnom území. Takýto charakter územia je tiež menej náchylný na klimatické zmeny. Z týchto dôvodov hodnotíme vplyv územia po realizácii navrhovanej činnosti vzhľadom na tieto faktory ako dlhotrvajúci vplyv pozitívneho charakteru.

Vplyvy na miestnu klímu, charakteru zmien teploty vzduchu, jeho prúdenia, či vplyv na tvorbu hmiel, sa v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

Navrhovaná činnosť, vzhľadom na svoj charakter, rozsah a umiestnenie nebude mať negatívny vplyv na klimatické pomery dotknutej lokality ani širšieho územia.

4.3.5. VPLYVY NA OVZDUŠIE

Predmetom navrhovanej činnosti je riešenie likvidácie a rekultivácie – spätné zasypávanie lomu v bývalom dobývacom priestore Gbely I. na tento účel vhodnými odpadmi a následnou rekultiváciou.

Zdroje znečistenia ovzdušia budú počas realizačných prác limitované na výfukové exhaláty a resuspendovaný prach vznikajúci pri činnosti dopravných mechanizmov a nasadenej techniky. Po realizácii technickej a rekultivácie nebude takto upravené územie zdrojom znečisťovania ovzdušia (prachových častíc).

Navrhovateľ bude počas realizačných prác využívať všetky technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku prašných emisií a bude klásť vysoký dôraz na udržiavanie mechanizmov a vozidiel v dobrom technickom stave. Všetky mechanizmy budú do pracovnej činnosti nasadené len po pravidelnej údržbe a kontrole. Po ukončení prác sa negatívny vplyv na ovzdušie neprejaví. V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Celkovo možno vplyv navrhovanej činnosti rekultivácie na kvalitu ovzdušia hodnotiť ako málo významný.

Vplyv dopravy viazanej na hodnotený areál je zdrojom emisií z dopravy a podieľa sa na imisnej záťaži územia. Situovanie navrhovanej činnosti sa plánuje v priemyselno-výrobných areáloch, mimo obývané územie. Vzhľadom na umiestnenie a technické riešenie navrhovanej prevádzky a pri dodržiavaní platnej legislatívy bude vplyv na ovzdušie minimálny.

Navrhovaná činnosť nebude predstavovať významnú negatívnu záťaž a jej vplyv na ovzdušie hodnotíme ako málo významný.

4.3.6. VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

V prípade nulového variantu bude územie ponechané v stave, v ktorom sa bude nachádzať po ukončení ťažby. V tomto prípade to bude územie s otvorenou depresiou po ťažbe, v najnižšom mieste čiastočne zaplavenou vodou, bez trvalého úžitku. Postupne dochádzalo k zarastaniu náletovými drevinami. Takéto územie má z ekologického hľadiska minimálnu hodnotu pre rastlinstvo a živočíchy. Z tohto dôvodu hodnotíme nulový variant vo vzťahu k rastlinstvu a živočíchom ako nepriaznivý, dlhotrvajúci.

Realizácia navrhovanej činnosti predstavuje likvidáciu a rekultiváciu územia, ktorý umožní ďalšie ekonomické využitie pozemkov. V realizačnej etape predpokladáme zvýšený negatívny

vplyv na faunu a flóru z dôvodu častého pohybu vozidiel a hluku. Tento vplyv bude významný avšak krátkodobý a nespojitý. Po ukončení rekultivácie bude výsledkom územie, ktoré umožní ďalšie ekonomické využitie, čo bude mať pozitívny vplyv na sociálne-ekonomické pomery v oblasti (zvýšenie zamestnanosti)

Zámer možno z hľadiska vplyvu na faunu, flóru a ekosystémy považovať za akceptovateľný.

4.3.7. VPLYVY NA KRAJINU

V prípade nulového variantu bude územie ponechané v stave, v ktorom sa bude nachádzať po ukončení ťažby. V tomto prípade to bude územie s otvorenou depresiou po ťažbe, v najnižšom mieste čiastočne zaplavenou vodou, bez trvalého úžitku. Postupne dochádzalo k zarastaniu náletovými drevinami. Z pohľadu obrazu krajiny, jej využívania a celkovej štruktúry je toto nevyhovujúci stav. Krajinárska hodnota celej oblasti je znížená, jedná sa o krajinu úplne premenenú človekom. Vzhľadom na skutočnosť, že v nulovom variante by krajina bola ponechaná v takomto stave natrvalo, hodnotíme tento vplyv ako nepriaznivý, významný dlhotrvajúci vplyv.

Počas realizačných prác nepredpokladáme signifikantný vplyv na štruktúru krajiny, jej obraz alebo využívanie. Po ukončení realizačných prác bude územie zatravnené, čo bude pozitívne vplývať na štruktúru krajiny a bude prirodzene dotvárať krajinný obraz. Tento vplyv bude trvalý a z tohto dôvodu ho hodnotíme ako významný, dlhotrvajúci pozitívny vplyv na štruktúru krajiny a krajinný obraz.

Vzhľadom na uvedené môžeme zhodnotiť, že vplyvy navrhovanej činnosti na krajinu budú významné, z krátkodobého hľadiska negatívne a z dlhodobého hľadiska, najmä v prípade vhodnej biologickej rekultivácie, ako pozitívne.

4.3.8. VPLYV NA OBYVATEĽSTVO

Za potenciálne vplyvy na kvalitu života dotknutého obyvateľstva možno považovať najmä:

- nárast hluku,
- nárast imisíí znečisťujúcich látok (prachových častíc) v ovzduší,
- dopravné zaťaženie vyplývajúce pri ukladaní odpadov a dopravy odpadov,
- sociálno-ekonomické vplyvy (zamestnanosť, využitie odpadov...)

Uvedené vplyvy sa prejavujú najmä u skupiny obyvateľov, ktorí budú mať svoje bydliská najbližšie k prevádzke zaradenie (v prípade jeho prvého umiestnenia sa jedná o lokalitu na okraji intravilánu Gbely).

Z hľadiska vplyvu hluku na dotknuté obyvateľstvo môžeme konštatovať, že v súčasnosti je posudzovaná časť územia zaťažovaná najmä dopravným hlukom z existujúcej cestnej infraštruktúry. Lokalita je dopravne napojená prostredníctvom vnútro-závodnej obslužnej komunikácie na komunikáciu III. triedy.

Hodnotená lokalita sa nachádza vedľa obytné zástavby. Počet obyvateľov priamo dotknutých polohou investičného zámeru a jeho priamym kontaktom s obýtnym územím je vzhľadom k jeho polohe mimo intravilán obce nízky. Počas prevádzky možno očakávať prevádzku ťažkých zemných strojov (bagre, nakladače, ťažké nákladné automobily). Najvýznamnejší hluk sa dá očakávať od dopravy materiálu ťažkými nákladnými vozidlami na vjazd a odjazd prázdnych nákladných vozidiel.

Na základe posúdenia hlukových pomerov je možné konštatovať, že zrealizovanie navrhovanej činnosti má na dotknuté územie z hľadiska nepriaznivého hluku vplyv. Prevádzka bude prebiehať v denných hodinách, takže okolité obyvateľstvo nebude nijako ovplyvňované vyššími príspevkami hluku vo večerných hodinách ani v nočnej dobe.

V prípade nulového variantu nebude potrebné vykonávať žiadne realizačné práce a teda tento vplyv hodnotíme ako irelevantný. Rovnako z dlhodobého pohľadu nebude pri nulovom variante produkován žiadny negatívny vplyv súvisiaci s hlukom.

Sociálno-ekonomické súvislosti sú spojené aj s primárnou a sekundárnou zamestnanosťou a s odvodmi daní do obecného a štátneho rozpočtu. Realizácia navrhovanej činnosti predstavuje

zvýšenie príjmu do obecného a štátneho rozpočtu (vyššie dane z pozemkov, vyššie dane z príjmov, DPH a pod.).

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a druh odpadov určených k spätnému zasypávaniu, nie je dôvod predpokladať vznik zápachu v súčasnosti a ani po realizácii navrhovanej činnosti. Tento vplyv hodnotíme ako irelevantný.

Prevádzka dopravy do a z predmetného územia bude mať negatívny vplyv na obyvateľstvo. Po ukončení realizačných prác bude vplyv spojený s navrhovanou činnosťou eliminovaný. Predpokladaný počet nákladných vozidiel privážajúcich odpad určený k spätnému zasypávaniu bol diskutovaný v kapitole 4.1.5. Dôjde k určitému ovplyvneniu okolitého obyvateľstva vplyvom dopravy (predovšetkým na úrovni hlukovej záťaže a emisií výfukových exhalátov (CO a NO_x), resp. prašnosti).

Vplyv emisie prachových častíc pri ukladaní odpadov, hodnotíme ako krátkodobý významný a však bude obmedzený na dobu realizačných prác, hodnotíme ho teda v tejto etape ako významný, dočasný vplyv. Po ukončení realizačných prác tu taktiež nebudú prevádzkové mechanizmy, ktoré by mali vplyv na úroveň emisií.

Možno konštatovať, že realizáciou zámeru nebude ovplyvnený zdravotný stav obyvateľov nad mieru, ktorá by znamenala zvýšené riziko pre obyvateľov oproti súčasnému stavu, a to ani v kumulácii s existujúcou záťažou územia.

4.3.9. VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMA

Dotknuté územie sa nenachádza v chránenej oblasti, ani v ochrannom pásme chránených oblastí. Vzhľadom na tieto skutočnosti nebude mať zámer navrhovanej činnosti vplyv na takéto lokality. Z tohto dôvodu ich hodnotíme ako irelevantné.

4.3.10. VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Predpokladá sa, že navrhovaná činnosť neznižuje ekologickú stabilitu krajiny, nakoľko nedôjde k zásahom do prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES).

Pri dodržaní opatrení počas prevádzky navrhovanej činnosti nepredpokladáme významné negatívne vplyvy na prvky ochrany prírody a krajiny.

4.3.11. VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME

Z hľadiska urbánneho komplexu a využívania zeme je zvolené územie pre navrhovanú činnosť nevyhnutné. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k likvidácii a rekultivácii uzatvoreného lomu tehliarskej suroviny, ktoré umožní ďalšie ekonomické využitie.

V prípade nulového variantu bude územie ponechané v stave, v ktorom sa bude nachádzať po ukončení ťažby. Vo vzťahu k urbánnemu komplexu a využívania pozemkov nemá také územie žiadnu hodnotu. Tento vplyv teda hodnotíme ako negatívny a dlhodobý.

Proces realizačných prác hodnotíme z pohľadu urbánneho komplexu a využívania zeme ako irelevantný. Rekultiváciou územia bude mať územie pozitívne využitie, v podobe ďalšieho možného ekonomického využitia. Táto zmena bude trvalá a z tohto pohľadu hodnotíme tento faktor ako menej významný dlhotrvajúci a pozitívny s ohľadom na sociálne-ekonomické faktory.

4.3.12. VPLYVY NA KULTÚRNÉ A HISTORICKÉ PAMIATKY

Vplyv navrhovanej činnosti na kultúrne a historické pamiatky sa neočakáva.

4.3.13. VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÁ NÁLEZISKÁ

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na známe archeologické náleziská.

4.3.14. VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A NA VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Na riešenom území sa paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nenachádzajú. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

4.3.15. VPLYVY NA KULTÚRNÉ HODNOTY NEHMOTNEJ POVAHY (NAPR. MIESTNE TRADÍCIE)

Vplyvy navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy nie sú známe. K dotknutému územiu sa nevzťahujú žiadne miestne tradície, nenachádzajú sa tu pamätné miesta ani iné kultúrne alebo historické hodnoty.

4.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

V súlade s nariadením vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, ktorý je vykonávacím predpisom k zákonu NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov môžeme konštatovať, že prevádzka navrhovanej činnosti bude mať prijateľný vplyv na zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. Vlastná prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov nebude zdrojom nadlimitných toxických alebo iných škodlivín, ktoré by významným spôsobom zvýšili zdravotné riziká dotknutého obyvateľstva.

Možné negatívne vplyvy posudzovanej činnosti na život a zdravie zamestnancov prevádzky predstavujú:

- práca v hlučnom prostredí,
- práca so zariadeniami vyžadujúcimi odbornú obsluhu,

Všeobecné zásady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a konkrétne povinnosti zamestnávateľa sú určené v zákone č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v jeho vykonávacom nariadení vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci. Obsluha technologických zariadení vyžaduje riadne zaškolenie, pravidelnú kontrolu a preskúšavanie pracovníkov.

Na základe vyššie uvedeného narušenie pohody a kvality života v hodnotenom území počas prevádzky nepredpokladáme. Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci obsluhy strojného zariadenia. Osoby vykonávajúce prevádzku obsluhy budú vybavené zodpovedajúcimi odevnými a ochrannými pomôckami (ochrana sluchu, zraku pod.). Ochrana zdravia pracovníkov bude podrobne uvedená v prevádzkovom poriadku zariadenia. Prevádzkový poriadok bude riešiť aj bezpečnosť práce pri obsluhu jednotlivých zariadení. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia zdravotných a hygienických predpisov budú riziká minimálne. Všetky používané strojné zariadenia budú používané tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pracovníkov.

4.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Prevádzka posudzovanej činnosti nebude mať žiadny vplyv na chránené územia a ich ochranné pásma, keďže sa v posudzovanom území ani v jeho blízkom okolí žiadne nevyskytujú. Priamo dotknuté pozemky navrhované pre realizáciu činnosti nie sú súčasťou území, ktoré sú predmetoch ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Prevádzka je navrhovaná v území, na ktoré sa vzťahuje prvý – všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany. Užívanie územia na predmetný zámer nepredstavuje činnosť v území zakázanú. Vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia hodnotíme preto ako bez vplyvu.

Predmetné územie v súčasnosti predstavuje dlhé roky opustený a nevyužívaný areál priemyselnej výroby tehál, územie možno označiť za brownfield v okrajovej časti mesta Gbely. Biodiverzita priamo dotknutého územia je relatívne nízka. Vplyv navrhovanej činnosti na biodiverzitu hodnotíme ako minimálny.

4.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Syntézy v predchádzajúcich kapitolách dokladujú, že výsledné komplexné pôsobenie navrhovanej činnosti je dané zaťažením prostredia antropogénneho charakteru a pozitívnym dopadom na obyvateľstvo v oblasti jeho environmentálnych (využitie odpadu) aj socio-ekonomických aktivít (zamestnanosť).

Areál je lokalizovaný v južnej časti katastra mesta Gbely. Zámerom dotknuté územie je už v súčasnosti veľmi silno antropogénne pozmenené a dlhodobu negatívne ovplyvnené priemyselnou činnosťou, stupeň ekologickej stability lokality je veľmi nízky. Realizácia navrhovanej činnosti svojim navrhovaným riešením a umiestnením predstavuje pre životné prostredie dotknutého územia zdroj len málo významných nepriaznivých vplyvov. Súčasne všetky vyvolané nepriaznivé vplyvy vykazujú charakteristiky vplyvov zmierniteľných vhodne nastavenými eliminačnými a ochrannými opatreniami.

Na územie bola predtým prevádzka priemyselnej výroby tehliarskej výroby, územie tak bolo silno zaťažené negatívnymi faktormi, ktoré z toho vyplývajú (hluk, prach, emisie a pod.). Počas prevádzky navrhovanej činnosti bude intenzívnejšie zaťažené priamo dotknuté územie a jeho najbližšie okolie, a to najmä z dôvodu frekvencie dopravy. Okolie ciest bude vystavené hluku a vo väčšej miere znečisťované exhalátmi.

Súčasnú územie je silno a negatívne poznamenané ukončenou ťažbou tehelnej suroviny. Po ukončení činnosti tehelne, bolo územie prenechané v pôvodnom stave, bez prevedenia rekultivačných prác. Treba konštatovať, že územie nemá v súčasnosti pozitívne využitie, nemožno ho z dôvodu existencie výraznej depresie využiť. Preto hodnotíme prevedenie rekultivačných prác ako pozitívne s dlhodobým vplyvom.

Navrhovanú činnosť hodnotíme z environmentálneho hľadiska ako mierne negatívnu na dotknuté obyvateľstvo, intenzívnejšieho zaťaženia komunikačného skeletu a s tým súvisiacimi výstupmi hluku a emisií, pričom z hľadiska znižovania záťaže a využitia stavebného odpadu sa jedná o jednoznačne pozitívny vplyv.

Zo sociálnoekonomického hľadiska sa jedná o pozitívny vplyv (zhodnocovanie odpadov, primárna a sekundárna zamestnanosť a s tým súvisiaci rozvoj regiónu). Prevádzka navrhovanej činnosti bude mať priateľný vplyv na zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

Navrhovaná činnosť bude počas jej prevádzky spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia, avšak aj napriek tomu bude jej vplyv na ovzdušie v porovnaní so súčasným stavom mierne negatívny. Možný vplyv na kvalitu podzemných vôd je v kategórii rizík činnosti, napríklad v prípade havarijného úniku ropných látok za spolupôsobenia zrážkových vôd. V štandardných prevádzkových podmienkach nedochádza ku kontaminácii podzemných a povrchových vôd. Preventívnymi a navrhnutými technickými opatreniami sa výrazne obmedzí aj riziko havárie. Na základe uvedeného hodnotíme ovplyvnenie vodných pomerov dotknutého územia ako nulové.

Z hľadiska súčasného stavu scenérie krajiny, je po dokončení rekultivácie možno očakávať zlepšenie stavu z hľadiska lokálnych aspektov scenérie krajiny (odstránení výraznej depresie). Realizáciou zámeru v hodnotenej lokalite hodnotíme ako významný prvok vizuálne znehodnocujúci okolitú scenériu krajiny.

Realizácia a prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na chránené územia (Natura 2000). Nebudú zasiahnuté prvky regionálneho ani miestneho územného systému ekologickej stability.

Nepredpokladajú sa vplyvy na kultúrne a historické pamiatky. Nepredpokladajú sa vplyvy na archeologické náleziská. V dotknutom území nie sú evidované paleontologické ani významné geologické lokality. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, ktoré predstavujú najmä miestne tradície, miestna kultúra, jazyk, umenie.

Synergické a kumulatívne vplyvy

Synergické a kumulatívne vplyvy predstavujú vplyvy, ktoré majú multiplikačný efekt, pôsobia spoločne s inými vplyvmi, a tým sa ich účinok v danom priestore znásobuje. Medzi takéto vplyvy vo vzťahu k navrhovanej činnosti možno zaradiť vplyvy na hluk, rozptyl emisií prachu a dopravnú záťaž v danom území.

Výsledky analýz hodnotenia vplyvov predpokladajú v rámci navrhovanej činnosti dodržanie platných hygienických limitov.

Vzhľadom na funkciu navrhovanej činnosti a jej bilančné parametre, riešenie dopravy a výsledky analýz spracovaných kumulatívne s existujúcim zaťažením prostredia pri realizácii príslušných opatrení za účelom dodržania platných hygienických limitov, nepredpokladáme taký nárast kumulatívnych a synergických vplyvov, ktorý by generoval vznik preťažených lokalít v hodnotenom území navrhovanej činnosti s následkom významného zhoršenia zdravia obyvateľstva, resp. stavu životného prostredia.

4.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

4.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Nepredpokladáme negatívne vyvolané súvislosti v dotknutej lokalite ani jej bezprostrednom okolí.

4.9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

S realizáciou činnosti sú spojené aj určité riziká havarijného charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie technických opatrení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, zemetrasenie). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri konkrétnych prevádzkových predpisov pri jednotlivých prevádzkach.

Aj keď je riziko vzniku neodstrániteľného nebezpečenstva a ohrozenia (nebezpečenstvo a ohrozenie, ktoré podľa súčasných vedeckých a teoretických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť) z dôvodu rozsahu a charakteru navrhovanej činnosti nepravdepodobné, nie je ho možné nikdy úplne vylúčiť, a preto je potrebné počítať i s takou skutočnosťou.

Rizika, ktoré nie je možné úplne vylúčiť sú napr.:

- neodstrániteľné nebezpečenstvo spôsobené ľudským faktorom (nedisciplinovanosť, nevšímavosť, zábudlivosť, zanedbanie používania osobných ochranných prostriedkov, neodborná manipulácia so zariadeniami), ktoré je pôvodom úrazov rôznej povahy

- havárie technologických zariadení spôsobené poruchou alebo ľudským faktorom;
- autohavárie a únik látok škodlivých vodám,
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti – finančný krach prevádzkovateľa, ...),
- prírodné sily (prívalové dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie, ...).

Protihavarijné opatrenia budú súčasťou prevádzkového poriadku a havarijného plánu, ktorý musí byť pre zariadenie vypracovaný podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vzhľadom na charakter a parametre navrhovanej činnosti sa na prevádzku nebudú vzťahovať povinnosti vyplývajúce zo zaradenia podniku do kategórie A alebo B podľa zákona č. 128/2015 Z. z..

4.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa nenavrhujú opatrenia pre etapu prevádzky navrhovanej činnosti, nakoľko táto predstavuje stav po ukončení spätného zasypávania odpadmi a celkovej rekultivácie územia a teda toto nie je spojené s prevádzkovaním ako takým, pre ktoré by bolo potrebné prijať príslušné opatrenia. Diskutované budú teda opatrenia pre realizačné práce v rámci navrhovanej činnosti.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z existujúcich legislatívnych noriem, ktoré upravujú prevádzkovanie takýchto prevádzok, technologických postupov a technického vybavenia objektov, o ktorých sme písali v predchádzajúcich kapitolách, ako aj z opatrení, ktoré vyplývajú zo stanovísk dotknutých orgánov.

4.10.1. ÚZEMNOPLÁNOVACIE OPATRENIA

Územnoplánovacie opatrenia nie sú potrebné.

4.10.2. TECHNICKÉ OPATRENIA

Na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti v danej lokalite sú navrhnuté tieto opatrenia počas realizácie resp. počas prevádzky hodnotenej činnosti:

VŠEOBECNÉ OPATRENIA:

- realizovanými prácami a úpravami sa nesmú ohroziť a ani obmedziť účastníci cestnej premávky miestnych komunikácií, počas užívania sa nesmie komunikácia poškodiť alebo zničiť,
- používať iba stroje a zariadenia vhodné pre danú činnosť a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu, servis, kontrolu a technické kontroly a revízie,
- dôrazne sledovať a zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo predmetného územia na obmedzenie znečistenia cestných komunikácií,
- prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy (náklad nesmie presahovať cez bočnice, plachtovanie a pod.),
- na mieste realizácie nebudú vymieňané oleje a iné náplne, vykonávané opravy stavebných a prepravných mechanizmov, pri ktorých by mohlo dôjsť k úniku nebezpečných látok,
- skladovanie kvapalných znečisťujúcich látok bude vykonávané v dvojplášťovej nádrži, stáčanie znečisťujúcich látok do tejto nádrže bude vykonávané v zmysle platnej legislatívy nad vodohospodársky zabezpečenou plochou.
- štandardné dodržiavanie platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s prevádzkovaným druhom činnosti ako aj protipožiarne opatrenia počas prípravy aj prevádzky,

Z HLÁDISKA OCHRANY OVZDUŠIA:

Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie budú využité technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií:

- skladovanie prašných materiálov, v hraniciach navrhovaného priestoru realizácie, bude minimalizované, respektíve bude tento materiál udržiavaný s potrebnú vlhkosťou,
- v letných mesiacoch a veterných dňoch je vhodné realizovať kropenie na uskladnenú surovinu/odpad, ako aj kropenie ciest.

Z HLADISKA OCHRANY PRED HLUKOM:

- pri prevádzke navrhovanej činnosti sa budú používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu v súlade s dokumentáciou výrobcu zariadenie,
- trasy pohybov nákladných vozidiel nebudú plánované cez miesta čo najviac vzdialené od rodinných domov,
- hlučné činnosti vykonávať len počas pracovného týždňa v bežnom pracovnom čase,
- činnosti realizovať tak, aby nebol v žiadnom prípade rušený nočný pokoj.

Z HLADISKA NAKLADANIA S ODPADMI:

- odpady, ktoré vzniknú počas prevádzky hodnotenej činnosti budú zaradené do príslušných kategórií a druhov v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov,
- nakladanie s odpadmi bude zabezpečované v súlade s právnymi požiadavkami platnými v oblasti odpadového hospodárstva (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- odpady z prevádzky budú odovzdané na zhodnotenie alebo zneškodnenie len organizácii na to oprávnenej,
- zhodnocovanie odpadov bude realizované len na základe podmienok stanovených rozhodnutím o udelení súhlasu príslušným Okresným úradom,
- počas celej doby prevádzky dodržiavať povinnosti držiteľov odpadu v zmysle platnej legislatívy;
- viesť a uchovávať evidenciu o prevzatých odpadoch a ohlasovať ustanovené údaje z evidenciu v súlade s ustanoveniami vyhlášky;
- vznikajúce nebezpečné odpady uskladňovať v uzavretých a označených priestoroch a nakladať s nimi v zmysle platnej legislatívy.

Jedným z hlavných rizík navrhovanej činnosti je potenciál na znečistenie podzemných vôd uložením neinhertného materiálu. Aby sa tejto situácii predišlo, navrhovateľ plánuje vykonávať extenzívnu kontrolu privážaných materiálov, a to aj nad rámec platnej legislatívy.

Pri prijímaní materiálu na zavážanie bude prítomná zodpovedná osoba, ktorá vykoná predbežnú vizuálnu obhliadku privezeného materiálu. Táto osoba zároveň vystaví potvrdenie o množstve (hmotnosti) odpadu a čase a dátume prevzatia a skontroluje sprievodnú dokumentáciu odpadu. Ak pri tejto kontrole vznikne na základe poznatkov o pôvode odpadu alebo jeho vzhľadu k pochybnostiam o jeho zložení bude uložený bokom a bude vykonaná analýza jeho vlastností, aby sa preukázala vhodnosť použitia takéhoto odpadu na účel spätného zasypávania. V prípade, že sa preukáže že takýto odpad nie je na tento účel vhodný, alebo odpad nebude mať potrebnú dokumentáciu bude pôvodca povinný tento odpad na vlastné náklady odviezť a zabezpečiť jeho zneškodnenie.

Po zaevidovaní a vizuálnej kontrole bude materiál odvezený na určené miesto vyklápania, kde bude tento odpad buldozérom rozhrnutý a bude vykonaná dodatočná vizuálna kontrola. Po tejto kontrole bude odpad urovnaný a zhutnený do požadovanej kvality. Parametre vizuálnej kontroly sú nasledujúce:

- charakter odpadu (overenie či sa jedná o deklarovaný typ odpadu),
- prítomnosť cudzorodých tuhých prímiesí (napríklad kusy elektrozariadení, azbestové materiály a pod.)
- prítomnosť cudzorodých kvapalných prímiesí (napríklad kontaminácia olejom a pod.)

V prípade, že vyložený odpad bude vykazovať akékoľvek známky kontaminácie, alebo charakter odpadu nebude zhodný s vyššie uvedenými druhmi odpadov, bude vrátený dodávateľovi.

Z HL'ADISKA OCHRANY VÔD A PÔDY:

- všetky činnosti musia byť v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- zabezpečiť sa, aby nasadené strojné zariadenia neznečisťovali a neznižovali kvalitu povrchových a podzemných vôd lokality,
- parkovacia plocha: v prípade odstavenia mechanizácie na dlhšiu dobu treba podsunúť pod motorovú časť kovovú vaňu; perspektívne by bolo vhodné plochy na parkovanie, opravy a manipuláciu s ropnými látkami zabezpečiť z betónových cestných panelov s utesnením spár živícnou hmotou; vybudovať príručný sklad na materiál a technické pomôcky potrebné pre prípadnú sanáciu havarijného úniku ropných látok;
- dbať na používanie mechanizácie v dobrom technickom stave.

Z HL'ADISKA OCHRANY ZELENE:

- zabezpečiť sa, aby existujúca vzrástla zeleň lokality bola počas realizácie zámeru chránená a jej asanácia bola realizovaná len v nutnom rozsahu v súlade s platnou legislatívou;
- pri ochrane drevín aj pri odstraňovaní drevín je nutné postupovať podľa platnej legislatívy;
- na dočasne odprírodnených plochách zamedziť šíreniu invázných druhov rastlín.

ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ OPATRENIA

- v súlade s platnou legislatívou vypracovať a predložiť na schválenie prevádzkový poriadok pre posudzované zariadenie;
- zabezpečiť prevádzkovanie zariadenia podľa schváleného prevádzkového poriadku;
- viesť evidenciu a poskytovať všetky údaje o prevádzke požadované legislatívou, príslušným orgánom štátnej správy;
- plniť aj ďalšie ustanovenia osobitných právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia a ochrany zdravia;
- počas prevádzky zabezpečiť zákaz vstupu a pohybu do pracovného priestoru zariadenia tretím osobám;
- zabezpečiť obsluhu zariadenia iba poverenými osobami preukázateľne oboznámenými s jeho obsluhou, bezpečnostnými predpismi a prevádzkovým poriadkom vydaným prevádzkovateľom;
- pracovisko vybaviť potrebnými materiálmi a prostriedkami prvej pomoci;
- nepripustiť prevádzku zariadení, ktoré nespĺňajú platné limity v oblasti znečisťovania ovzdušia a hluku;
- zariadenie prevádzkovať len počas dennej pracovnej doby;
- pracovníkov obsluhujúcich jednotlivé zariadenia vybaviť podľa potreby vhodnými ochrannými prostriedkami a zabezpečiť ich používanie podľa platných predpisov;
- zabezpečiť plnenie požiadaviek NV SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

4.10.3. KOMPENZAČNÉ OPATRENIA

Identifikované vplyvy nevyžadujú kompenzačné opatrenia v súčasnom štádiu poznania.

4.10.4. INÉ OPATRENIA

Za bežnej prevádzky zámer nevyvoláva žiadne významné nepriaznivé vplyvy, ktoré by bolo nutné eliminovať prípadne kompenzovať. Prevencia alebo vylúčenie nepriaznivých vplyvov

vyplýva najmä z dôsledného dodržiavania platných zákonných predpisov, noriem a schválených prevádzkových alebo havarijných poriadkov

Budú dodržiavané nasledujúce preventívne opatrenia na elimináciu vplyvov prevádzky zámeru:

- materiál bude spracovávaný výhradne vlhký po celú dobu spracovania. Pri manipulácii, prerovnávaní, doprave bude s ohľadom na vlhkosť a charakter materiálu prevádzkané jeho skrúpanie,
- bude vykonávaná pravidelná očista techniky, komunikácií a manipulačných plôch tak, aby pri prejazde obslužných vozidiel bola obmedzená prašnosť,
- bude dodržiavaná znížená rýchlosť pohybu mechanizácie a automobilov na manipulačných plochách,
- organizácia uloženie odpadov bude na lokalite riešená s ohľadom na obmedzenie počtu prekládok,
- stroje a manipulačná technika budú udržiavané v dobrom technickom stave, aby nedochádzalo k zvyšovaniu hlukovej emisie zo zariadenia,
- zariadenie nebude prevádzkované pri nevhodných klimatických podmienkach,
- stroje a manipulačná technika budú udržiavané v dobrom technickom stave, aby sa obmedzilo riziko havárie spojené s únikom prevádzkových kvapalín,
- spracovávané budú iba odsúhlasené suroviny, to je u surovín v režime odpadov ostatné odpady.

Opatrenia pre prípad havárie:

- v priestore prevádzkovania strojov, mať k dispozícii prostriedky na ochranu zdravia osôb, zložiek životného prostredia, hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ako aj prostriedky na odstránenie následkov vzniknutých nepredvídateľných udalostí;
- v čase prevádzky realizovať všetky dostupné opatrenia na zabránenie nekontrolovateľného úniku nebezpečných látok, t.j. realizovať havarijné zabezpečenie prevádzky, vykonávať pravidelnú kontrolnú a servisnú činnosť a pracovisko vybaviť postačujúcim množstvom absorpčných prostriedkov;
- v prípade úniku nebezpečných látok postupovať v súlade s príslušným prevádzkovým poriadkom a prípadne kontaminovanú pôdu zneškodniť v súlade zásad nakladania s nebezpečným odpadom;
- v súlade s protipožiarnym plánom a prevádzkovým poriadkom vybaviť prevádzku zariadeniami protipožiarnej ochrany a v prípade požiaru postupovať v súlade s týmito dokumentmi.

4.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, že sa nebude realizovať navrhovaná činnosť, existujúce pozemky ostanú v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do zložiek životného prostredia. V nulovom variante by pretrvával stav totožný so súčasným stavom jednotlivých zložiek životného prostredia – charakteristika zložiek ako reliéf, horninové prostredie, povrchové a podzemné vody, ovzdušie, biota, pôdy a obyvateľstvo by sa nemenila. To znamená že by bol na územie ponechaná výrazná depresia po ukončení ťažby a s veľmi obmedzenou možnosťou využitia.

4.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom mesta Gbely. Mesto Gbely vydalo dňa 7.3.2022 k posudzovanému zámeru stanovisko č. 59/667/2022 k súladu s územnoplánovacími dokumentami mesta (príloha 2 tohto zámeru). V stanovisku sa potvrdzuje, že:

- pozemky sa podľa platného Územného plánu mesta Gbely nachádzajú na ulici Mirka Nešpora, areál bývalej tehelne v Gbeloch.
- Pozemky par.č. 2860/10, 2860/19, 2860/20, 2860/21 nemajú podľa územného plánu určené funkčné regulatívy, ale sú zaradené do dobývacieho priestoru povrchového

ložiska tehliarskej suroviny. Taktiež sú určené ako OH2 – verejnoprospešné stavby odpadového hospodárstva – plošné.

OH2 – alternatívne využitie vyťaženého priestoru tehelne na novú skládku.

4.13. Ďalšie postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené, či už v technickom riešení posudzovanej činnosti alebo navrhovanými zmierňovacími opatreniami.

Vzhľadom na charakter, rozsah a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie neboli v priebehu vypracovania zámeru identifikované také závažné okruhy problémov, ktoré by bolo potrebné podrobnejšie posudzovať a rozpracovávať v správe o hodnotení.

Pokiaľ v etape posúdenia zámeru pre zisťovacie konanie nedôjde k objaveniu sa nových skutočností, ktoré by zásadným spôsobom menili náhľad na navrhovanú činnosť, navrhujeme ukončiť posudzovanie predloženým zámerom.

5. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Navrhovateľ predložil Okresnému úradu Skalica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušnému orgánu, žiadosť o povolenie predložiť jedno-variantné riešenie zámeru činnosti v zmysle § 22, ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedenej žiadosti bolo zo strany Okresného úradu Skalica vyhovieť listom evid. č. OU-SI-OSZP-2022/000562-002, zo dňa 26.03.2022.

Navrhovaná činnosť je v rámci predkladanej environmentálnej dokumentácie posudzovaná v jednom realizačnom variante.

V zmysle požiadavky uvedenej v rozhodnutí o upustení od variantného riešenia bolo potrebné v rámci zámeru preukázať dvoch kumulatívnych podmienok a to že:

- k vyplňaniu dobývacieho priestoru by došlo aj v prípade neexistencie odpadu a bolo by možné použiť iné materiály; a
- použitý odpad je vhodný na vyplňanie dobývacieho priestoru.

Uvedené bolo diskutované v kapitole 4.1.3 tohto zámeru navrhovanej činnosti.

Presadzovanie nulového variantu (teda zachovania súčasného stavu) by bolo na mieste v prípade, že by navrhované činnosti vo variante zaťažovali zložky životného prostredia či verejné zdravie, či už jednotlivo alebo v súčte, nad únosnú hranicu (napr. dochádzalo by k devastácii rozsiahlych území, likvidáciu cenných ekosystémov, produkcia značného objemu toxických odpadov, ohrozenie ľudského zdravia a pod.). V prípade preukázania niektorého z vyššie uvedených faktorov pri realizačnom variante by bolo nevyhnutné hľadať pre územie iné aktívne alternatívne riešenie alebo zachovanie nulového variantu. Táto situácia však nenastáva.

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti identifikované v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie pri dodržaní navrhovaných opatrení nedosahujú parametre, ktoré by spôsobovali významné zmeny kvality životného prostredia dotknutého územia a jeho širšieho okolia a taktiež nevytvárajú predpoklady pre negatívne ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľov širšieho dotknutého územia.

Pre hodnotenie vplyvov zámeru na životné prostredie a zdravie obyvateľstva bola použitá metóda hodnotiaceho opisu. Súborné kritériá hodnotenia boli vybrané tak, aby charakterizovali

spektrum vplyvov a ich významnosť. Kritériá očakávaných vplyvov boli vytvorené z hľadiska kvalitatívneho, časového priebehu pôsobenia, formy pôsobenia vplyvu počas prevádzky. Za najvýznamnejšie kritéria hodnotenia navrhovanej činnosti možno označiť vplyvy vyvolané emisiami hluku z navrhovanej činnosti a zo súvisiacej dopravy, vplyvy súvisiace s emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia (najmä prachu). Na základe posúdenia zámeru v rámci jednotlivých kapitol tohto oznámenia, možno preverovaný zámer označiť pre dané územie za únosný a akceptovateľný.

5.2. VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Na základe informácií uvedených v predchádzajúcich kapitolách tohto zámeru činnosti považujeme realizáciu navrhovanej činnosti v predkladanom realizačnom variante za environmentálne prijateľnú a realizačný variant považujeme z hľadiska vplyvov na životné prostredie, ako aj na obyvateľstvo za realizovateľný. Navrhované opatrenia sú z hľadiska technicko-ekonomickej realizovateľnosti taktiež realizovateľné.

5.3. ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

V prípade že by sa zámer nezrealizoval (nulový variant) existujúce pozemky by ostali v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do zložiek životného prostredia. Realizácia navrhovanej činnosti sa javí ako prijateľné riešenie pre životné prostredie a zdravie obyvateľstva hodnoteného územia. Navrhované opatrenia sú z hľadiska technicko-ekonomickej realizovateľnosti taktiež realizovateľné.

Nulový variant predstavuje budúci stav, kedy by sa predmetná činnosť v danej lokalite nere realizovala. V danom prípade ide o teoretický stav, nakoľko prevádzkovateľ je povinný vykonať rekultiváciu tohto územia. V porovnaní s nulovým variantom realizácia zámeru prinesie tieto pozitíva:

- zníženie rizika ohrozenia životného prostredia,
- revitalizácia územia po ťažbe tehliarskych surovín,
- ekonomické využitie pozemkov, s pozitívnym vplyvom na ďalšie zamestnanosť v oblasti,
- environmentálne vhodné riešenie nakladania inertným odpadom, ktoré by bolo inak potrebné ukladať na skládky odpadov.

Z pohľadu ochrany prírody sa v území nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia vyčlenené v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Platí tu prvý stupeň ochrany. V predmetnom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne pamiatky chránené v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Na základe komplexného porovnania navrhovanej činnosti s nulovým variantom odporúčame realizáciu zámeru. V rámci ďalšej prípravy zámeru navrhujeme realizovať opatrenia uvedené v kapitole 4.10.

Návrh monitoringu od začatia výstavby, v priebehu výstavby, počas prevádzky a po skončení prevádzky navrhovanej činnosti.

Odpady určené na spätné zasypávanie budú vizuálne kontrolované pri vstupe na prevádzku, a v prípade potreby alebo podozrenia budú vykonávané aj laboratórne testy na požadované vlastnosti, predovšetkým ich inertnosť. Po ukončení činnosti sa nenavrhujú špecifické podmienky monitorovania.

Návrh kontroly dodržiavania stanovených podmienok

Kontrola ustanovených podmienok monitoringu je možná priamo kontrolou plnenia legislatívnych požiadaviek v oblasti ochrany ovzdušia, odpadového hospodárstva a ochrany vôd. Kontrola plnenia uvedených povinností je v kompetencii príslušného Okresného úradu, odbor starostlivosti o životné prostredie a Slovenskej inšpekcie životného prostredia.

Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia v území, kde sa má navrhovaná činnosť realizovať

Všetky materiály použité pri vypracovaní zámeru činnosti sú uvedené v kapitole 7. Údaje o súčasnom stave životného prostredia boli čerpané z dostupnej literatúry obdobne uvedenej v kapitole 7 a webových zdrojov. Údaje o navrhovanej činnosti boli zistené z podkladov dodaných navrhovateľom, ako aj priamo konzultáciami so zástupcom navrhovateľa. Za účelom získania najnovších aktuálnych informácií o dotknutom území bola vykonaná opakovaná obhliadka na mieste.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti bude intenzívnejšie zaťažené priamo dotknuté územie a jeho najbližšie okolie, a to najmä z dôvodu frekvencie dopravy. Okolie ciest bude vystavené hluku a vo väčšej miere znečisťované exhalátmi.

Zo sociálnoekonomického hľadiska sa jedná o pozitívny vplyv (zhodnocovanie odpadov, primárna a sekundárna zamestnanosť a s tým súvisiaci rozvoj regiónu). Prevádzka navrhovanej činnosti bude mať prijateľný vplyv na zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

Navrhovaná činnosť bude počas jej prevádzky spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia, avšak aj napriek tomu bude jej vplyv na ovzdušie v porovnaní so súčasným stavom mierne negatívny. Možný vplyv na kvalitu podzemných vôd je v kategórii rizík činnosti, napríklad v prípade havarijného úniku ropných látok za spolupôsobenia zrážkových vôd. V štandardných prevádzkových podmienkach nedochádza k vplyvu na podzemné a povrchové vody. Preventívnymi a navrhnutými technickými opatreniami sa výrazne obmedzí aj riziko havárie. Na základe uvedeného hodnotíme ovplyvnenie vodných pomerov dotknutého územia ako nulové.

Zasypaním predmetnej lokality sa navráti pôvodná morfológia územia, čo hodnotíme ako dlhodobý a pozitívny vplyv.

Realizácia a prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na chránené územia (Natura 2000). Nebudú zasiahnuté prvky regionálneho ani miestneho územného systému ekologickej stability.

Nepredpokladajú sa vplyvy na kultúrne a historické pamiatky. Nepredpokladajú sa vplyvy na archeologické náleziská. V dotknutom území nie sú evidované paleontologické ani významné geologické lokality. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, ktoré predstavujú najmä miestne tradície, miestna kultúra, jazyk, umenie.

Vzhľadom na funkciu navrhovanej činnosti a jej bilančné parametre, riešenie dopravy a výsledky analýz spracovaných kumulatívne s existujúcim zaťažením prostredia pri realizácii príslušných opatrení za účelom dodržania platných hygienických limitov nepredpokladáme taký nárast kumulatívnych a synergických vplyvov, ktorý by generoval vznik preťažených lokalít v hodnotenom území navrhovanej činnosti s následkom významného zhoršenia zdravia obyvateľstva, resp. stavu životného prostredia.

Celkovo tak možno konštatovať, že navrhovaná činnosť sa z pohľadu všetkých posudzovaných aspektov, t.j. environmentálnych, technicko-technologických, ako aj socio-ekonomických, pri rešpektovaní navrhovaných zmierňovacích opatrení, javí ako optimálne riešenie súčasného stavu.

6. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

6.1. Mapové prílohy

Príloha 1: Situácia 1: 50 000

6.2. Textové prílohy a dokumentácia

Príloha č. 1 – Upustenie od variantného riešenia zámeru

Príloha č. 2 – ÚP informácia

Príloha č. 3 – Zápis zmluvného prevodu dobývacieho priestoru Gbely I. do evidencie dobývacích priestorov – oznámenie, zo dňa 21.10.2021, č.: 736-2405/2021, vydal Obvodný Banský úrad v Bratislave

Príloha č. 4 – Geometrický dokumentácia polohopisného a výškopisného zamerania skládky stavebného odpadu, GEODÉZ s.r.o., Javorinka 145, 924 01 Galanta, zo dňa 28.06.2021

7. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

7.1. ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER, A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV:

- ❖ Bezák, J.: Slovensko: Hodnotenie radónového rizika z geologického podložia miest s počtom obyvateľov nad 10 000 a okresných miest s vysokým a stredným radónovým rizikom - vybrané mestá Slovenskej republiky, Orientačný IGP, ŠGÚDŠ - Geofond, Bratislava, 1994
- ❖ Čurlík, J., Ševčík, P., 1999: Geochemický atlas SR, Výskumný ústav pôdoznectva a ochrany pôdy, MŽP, Bratislava, MŽP, Bratislava,
- ❖ Gregor J.: Chránené územia Slovenska, 8, 1987,
- ❖ Jarolímek, I., Zalíberová, M., Mucina, L., Mochnacký, S.: Vegetácia Slovenska - Rastlinné spoločenstvá Slovenska, 2. Synantropná vegetácia, Veda, Bratislava, 1997
- ❖ kol.: Atlas krajiny SR, MŽP SR Bratislava, 2002
- ❖ kol.: Atlas SSR, SAV a SÚGK, Bratislava, 1980
- ❖ kol.: Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác č. 33/3, SHMÚ, Bratislava, 1991
- ❖ kol.: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. Bazálna referenčná taxonómia, Výskumný ústav pôdoznectva a ochrany pôdy, Bratislava, 2000

ZOZNAM ZDROJOV INFORMÁCII Z INTERNETU

<http://www.enviroportal.sk>
<http://www.sazp.sk>
<http://www.air.sk>
<http://www.shmu.sk>
<http://www.statistics.sk/mosmis>
<http://www.podnemapy.sk>
<http://www.geology.sk>
<http://www.upsvar.sk>
<http://www.saget.szm.sk>
<http://sk.wikipedia.org>
<http://www.pamiatky.sk>
<http://www.sopsr.sk>
<http://uzemneplany.sk>
<http://www.skrz.sk>
<http://www.ssc.sk>
<http://envirozataze.enviroportal.sk>
<http://www.skalice.sk>
<http://www.katasterportal.sk>

LEGISLATÍVA

- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie.
- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012
- Z.z, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- NV SR č. 617/2004 Z.z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
- Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd

7.2. ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYŽIADANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRED VYPRACOVANÍM ZÁMERU

Mesto Gbely, informácia z územného plánu č. 59-667/2022, zo dňa 7.3.2022

7.3. ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A POSUDZOVANÍ JEJ PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

K doterajšiemu postupu prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov neboli k dispozícii žiadne doplňujúce informácie.

8. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Gbely, apríl 2022

9. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

9.1. SPRACOVATELIA ZÁMERU

CIHELNA GBELY s.r.o. - organizačná zložka
Naftárska 965
Gbely 908 45
IČO: 53458419

Riešitelia:

**9.2. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU)
SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO
ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA**

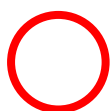
.....
za spracovateľa zámeru
Václav Anovčín

.....
konateľ spoločnosti
TEHELŇA GBELY s.r.o. - organizačná zložka
za navrhovateľa zámeru

PRÍLOHY

Príloha č. 1

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)

orientačné ohraničenie miesta realizácie

Príloha č. 2

Mesto Gbely, informácia z územného plánu č. 59-667/2022, zo dňa 7.3.2022